

Sikt
Kunnskapssektorens
tjenesteleverandør

ÅRSRAPPORT 2022

Innhold

1 Leiers melding..... s. 3

2 Introduksjon til verksemda og hovedtal..... s. 6

- 2.1 Om sikt.....s. 6
- 2.2 Organisasjon og leiing.....s. 7
- 2.3 Utvalde hovudtal.....s. 8

3 Årets aktiviteter..... s. 9

- 3.1 Innledning.....s. 9
- 3.2 Mål 1: Kunnskapssektoren har god tilgang til infrastruktur og fellestjenester som gir gode brukeropplevelser.....s. 9
- 3.3 Mål 2: Mer datadeling for innovasjon og økt verdiskaping.....s. 21
- 3.4 Mål 3: Mer åpen forskning og nye forskningsmuligheter.....s. 24
- 3.5 Mål 4: Styrket informasjonssikkerhet og personvern innefor kunnskapssektoren.....s. 29
- 3.6 Oversikt tildelinger fra KD gjennom 2022.....s. 34

4 Styring og kontroll i virksomheten..... s. 35

- 4.1 Intern styring og kontroll.....s. 35
- 4.2 Fellesføringer fra regjeringen.....s. 41
- 4.3 Andre krav.....s. 42

5 Vurdering av fremtidsutsikter..... s. 44

- 5.1 Generelt.....s. 44
- 5.2 Utdanning og administrasjon.....s. 45
- 5.3 Data og infrastruktur.....s. 45
- 5.4 Forsknings- og kunnskapsressursar.....s. 46

6 Årsregnskap..... s. 48

- 6.1 Ledelseskomentarar.....s. 48
- 6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering.....s. 56
- 6.3 Oppstilling av artskontorrapportering.....s. 58

1 Leiars melding

Sikt blei etablert 1. januar 2022 som kunnskapssektoren sin leverandør av fellestenester for å bidra til at det blir enklare å realisere felles strategiar og mål, gi effektiv ressursbruk, og få betre og meir samanhengande tenester for brukarar i kunnskapssektoren. Å samle data, tenester og infrastruktur frå tidlegare NSD, Uninett og Unit hos éin leverandør gir oss høve til å sjå behova til verksemdar og brukarar i kunnskapssektoren samla, og bli betre i stand til å levere eit heilskapleg og samanhengande tenestetilbod.

Sikt-direktør Roar Olsen

I all teneste- og produktutvikling er det avgjerande for Sikt å ha god brukarinvolvering for å lykkast som leverandør av fellestenester og produkt til kunnskapssektoren.

Å levere fellestenester, data og infrastruktur til grunnskular, forskning og høgare utdanning utgjer hovudtyngda av Sikt si verksemd. Vi utviklar, skaffar og forvaltar rundt 80 ulike produkt og tenester innan studieadministrasjon, undervisningsstøtte, sikkerheit og personvern, forskingsdata og forskingsadministrasjon, bibliotek, administrasjon, infrastruktur, tilgangsstyring og datadeling.

Fellestenester gir verksemdene i sektoren store gevinstar gjennom effektivisering og forenkling. Gjennom samarbeid får vi betre ressursutnytting, noko vi òg så hadde stor verdi under pandemien då norsk utdanning og forskning var avhengig av solid infrastruktur og digitale tenester for å kunne halde fram aktiviteten sin. Det å samarbeide om investeringar og utviklingsaktivitetar gjer at fleire får gevinstar av den same investeringa, og vi skaper meir verdi per investerte krone. Når vi deler på kostnader til drift og forvaltning blir kostnader reduserte per betalande verksemd. Samarbeidsaktivitetane skapt gjennom fellestenestene sameiner fagmiljø på tvers av verksemdene, der dei sterkaste fagpersonane bidreg til å løfte kvaliteten til alle gjennom å dele og ta aktive roller i innovasjon og utvikling.

I Sikt's første år har vi brukt tid på å bli betre kjent på tvers av tidlegare organisasjonsgrenser. Vi ser allereie at det samarbeides godt mellom dei ulike tidlegare verksemdene, og at vi kan hente ut gevinstar ved å samle ressursar, kompetanse og innsats på prioriterte område i ein større organisasjon, enn det vi tidlegare kunne gjere kvar for oss.

Sjølv om 2022 har vore prega av etablering og omstilling, så har vi levert godt på alle mål og styringsparametrar frå Kunnskapsdepartementet og på forventningar frå verksemdene vi betener:

Ein framleis auke i talet på brukarar på mange av tenestene og produkta som Sikt leverer gir ein indikasjon på at brukartilfredsheita er god. Mot slutten av 2022 blei det òg gjort ein større gjennomgang av universell utforming på dei fleste av Sikt's tenester.

Vi er godt i gang med moderniseringa av felles studieadministrativt system og etablering av nye IT-løysingar for opptak. Vi har òg i samarbeide med sektoren laga ein god innsiktrapport som utgangspunkt for innkjøp av nye løysingar for læring og evaluering.

Samstyringsmodellen for digitalisering blir nytta for brukarmedverknad om prioriteringar av tiltak, med føreseielegheit om kostnadsutvikling, og brukarmedverknad i den løpande produktutviklinga. Dette fungerer godt for å sikre at utvikling og forvaltning av fellestenestene blir gjord i tråd med behovet til sektoren.

Tilrettelegging for datadeling, innovasjon og tenesteutvikling har hatt framsteg gjennom at vi bidreg sterkt i realiseringa av datafellesskapet til kunnskapssektoren – KUDAF. Vi har òg jobba med «orden i eige hus», og auka tilgjengelegheita på den delen av kunnskapssektoren data som Sikt kontrollerer.

I tillegg har vi jobba medvite med kultur for datadeling, og realisert mykje av Sikt sine kjernedata (tenester, kundar, avtalar, CRM, IP-register, tilsettregister, organisasjonsstruktur og organisering av produktteam) som API.

Vi har gjennom 2022 gitt betre og meir brukarvennlege løysingar for arkivering, tilgjengeleggjing og gjenbruk av data gjennom modernisering av infrastruktur for forskingsdata og vidareutvikling av plattform som har gitt betre arkivering, kuratering og formidling av data for både det norske forskingsdataarkivet og for European Social Survey, som Sikt er dataarkiv for. Ytterlegare utviding av data og bruksmoglegheiter for Microdata.no i samarbeide med SSB og dessutan kommande realisering av første versjon av Analyseplattforma for leiingsinformasjon og avgjerdsstøtte til UHane.

Den positive trenden i andel open tilgang for forskingspubliseringar ser ut til å flate ut i 2022. Publiseringar for umiddelbar open tilgang, ser ut til å framleis auke, medan andelen som blir tilgjengeleggjort via kunnskapsarkiv ser ut til å ha minka tilsvarande.

Vi har auka tilgjengelegheit til forskingsdata gjennom å auke talet på datasett i Forskningsdataarkivet/ Surveybanken, The European Social Survey (ESS), Microdata.no, ISSP – International Social Survey Programme og i NorLAG/Access Life Course. Som del av Cris/NVA-prosjektet blir det etablert ei søkjeteneste som legg til rette for ei oversikt over forskingsdata og kvar dei er, anten sjølve dataa ligg lagra i Nasjonalt kunnskapsarkiv eller ein annan stad. Dette vil bidra til auka finnbarheit og tilgjengelegheit for forskingsdata.

Vi har styrkt forskingssamarbeid nasjonalt og internasjonalt gjennom aktiv deltaking og bidrag inn i CESSDA (Consortium of Social Science Data Archives), CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure), DDI *Alliance (Data Documentation Initiative), European Open Science Cloud Association (EOSC), GÉANT-samarbeidet og i RDA – Research Data Alliance. I tillegg deltek vi i EU prosjekta EOSC Future, EOSC Nordic, Sustain 2 og WorldFAIR.

Deteksjons- og analysekapasiteten innan cybertryggleik blei auka som følgje av den tryggingpolitiske situasjonen i Europa.

Vi har bidrege til auka kompetanse på informasjonssikkerheit og personvern i sektoren gjennom at kundane våre i 2022 har fått tilgang til dagsaktuelle læringsressursar til bruk for opplæring, førebygging og beredskap på eigne verksemder. I 2022 fekk sektoren òg for første gong øve saman på ei cyberhending i Øvelse Morris der 17 verksemder deltok. Dette gav verdifull læring og erfaring for alle som deltok. I 2022 hadde rundt 130 institusjonar avtalar med Sikt om personverntenester. Ei viktig vidareutvikling av personverntenestene i Sikt i 2022 var automatisk vurdering av behandling av personopplysningar som har låg personvernulempe og risiko, etter førehandsdefinerte kriterium. Det medfører at forskingsprosjekt som fyller kriteria får ei monaleg redusert vurderingstid, og at mange studentar og forskarar kan få automatisk vurdering innan 24 timar.

Tilbod av relevante tenester som reduserer identifisert risiko for informasjonssikkerheit og personvern på sektornivå gjennom nytt tilbod om månadleg oversikt over kjende sårbarheiter i infrastrukturen sin som er tilknytta internett gjennom Cybersikkerheitssenteret sitt kontinuerlege sårbarhetsscan. Dette er verdifull informasjon når lokalt tryggingarbeid skal prioriterast og gjennomførast. Identifiserte kritiske sårbarheiter kan lukkast.

Det økonomiske resultatet for 2022 viser eit underskot på 9,1 mill. kroner. Underskotet blir dekt av opptent verksemdskapital. Resultatet er noko betre enn budsjettert, då vi budsjetterte med eit underskot på 12,5 mill. kroner. Det er omstillingskostnader som forårsakar underskotet i oppstartsåret. Det har vore prioritert å vidareutvikle leveransane til kunnskapssektoren, samtidig som vi har produktorganisert oss. Vi er fornøgde med å ha klart å auke tempoet på fleire satsingsområde gjennom 2022 sjølv om vi har vore i ein omstillingsprosess.

Sikt har etablert ein verksemdsstrategi med fem ambisjonar.

1. Utvide bruken av produkta våre
2. Auke verdien av data og infrastruktur
3. Betre informasjonssikkerheit og personvern
4. Levere kontinuerleg verdi med smidige produktteam
5. Saman skal vi skape Noregs beste offentlege arbeidsplass

Alle nivå i Sikt har oppretta ein ny arena med namnet Måndagsmål der vi set mål for veke. Dette bidreg til at alle tilsette i Sikt prioriterer aktivitetar som fører oss nærmare mål og nøkkelresultat, og som dermed sikrar operasjonalisering av strategien. På Fredagsfeiring blir feira kva vi har oppnådd i løpet av ei veke. Dette framhevar resultat på vegen mot større milepælar. Fredagsfeiring skaper tilknytning til arbeidsplassen, stoltheit og ny energi.

Når ein skal få til ei kulturendring i ein organisasjon må leiinga gå føre og vere villig til å endre på eigne arbeidsprossar. Det har leiinga i Sikt gjort og har endra måten leiargruppa jobbar på. Innføring av ein strategisk arena kvar veke, der vi tek opp viktige strategiske utfordringar, sikrar at vi har nok tid til å gå i djupna på enkeltsaker. 48-timar-kanalen på Teams bruker vi til vedtak. Dette sikrar god involvering frå heile organisasjonen i saksbehandling og er med på å forankre vedtak.

Det er eit stort behov for kontinuerlege investeringar i infrastrukturen og IKT-løysingane vi leverer. Den statlege finansieringsmodellen for satsingar med lange utgreiingsfasar og uvisse er lite eigna for den kontinuerlege forbetringa som bør gjerast gjennom smidige utviklingsprossar.

Auka fokus på fleksible utdanningstilbod og livslang læring utfordrar etablerte løysingar og det juridiske grunnlaget for å støtte opp under dei moglegheitene digitaliseringa gir. Data bør følgje innbyggjaren gjennom heile læringslivet, og ikkje vere låst til den institusjonen der ein tek utdanning eller kurs.

Deltaking i EUs program kjem med ein stor meirkostnad som Sikt som pr. i dag ikkje får dekt gjennom stimuleringsmidlar frå Kunnskapsdepartementet eller Noregs forskingsråd. Det kan paradoksalt bety at Sikt av økonomiske grunnar må avstå frå delta i prosjekt innanfor område det blir satsa på nasjonalt, og som er på det europeiske vegkartet for forskingsinfrastruktur. Dette dilemmaet må løysast dersom Sikt skal kunne levere på dei forventningane regjeringa har til Sikt.

2 Introduksjon til verksemda og hovudtal

2.1 Om Sikt

Sikt – Kunnskapssektorens tenesteleverandør er eit forvaltningsorgan underlagd Kunnskapsdepartementet. Sikt blei etablert 1. januar 2022, etter ei samanslåing av Norsk senter for forskingsdata AS (NSD), Uninett AS og Unit – Direktoratet for IKT og fellestenester i høgare utdanning og forskning.

Sikt har hovudkontor i Teknobyen i Trondheim, og har tillegg kontor i Oslo og i Bergen.

Tabell 1: Talet på fast tilsette fordelt per kontorstad

Kontorstad	Januar 2022	Desember 2022
Bergen	76	82
Oslo	87	101
Trondheim	167	178
Totalt	330	361

2.1.1 Samfunnsoppdrag

Sikt skal vere ein stabil og påliteleg leverandør av produkt og tenester til kunnskapssektoren. I samspel med brukarane og kundane våre skal Sikt tilby ein felles infrastruktur for sektoren, som gir gode brukaropplevingar, og som oppfyller overordna mål om digitalisering, datadeling og open forskning.

Samfunnsoppdraget vårt er

- å bidra til at verksemder og brukarar i kunnskapssektoren når måla dei har sett seg
- å utvikle, forvalte og drifte fellestenester og infrastruktur
- å bidra til sikker digitalisering i kunnskapssektoren og leggje til rette for innovasjon

2.1.2 Sikt sine roller

Leverandør av fellestenester

Sikt skal vere føretrekt leverandør og partner for kunnskapssektoren gjennom å levere gode og kostnadseffektive digitale tenester, ein samanhengande digital grunnmur for kunnskapssektoren og bidra til samarbeid på tvers av sektorar og landegrenser. Sikt skal identifisere og forstå brukarbehov, vere ein pådrivar for fellesløyser og bidra til å realisere strategiar og handlingsplanar.

Vi skal levere tenester som styrkjer kunnskapssektoren innanfor informasjonssikkerheit, personvern og handtering av data. Sikt skal levere tenester innanfor informasjonssikkerheit og personvern som ein del av Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) sin risikohandteringsplan for høgare utdannings- og forskingssektoren. Desse tenestene er definerte i risikohandteringsplanen som blir godkjend årleg av departementet innanfor Kunnskapsdepartementets styringsmodell for informasjonssikkerheit og personvern.

Vi legg til rette for deling og gjenbruk av data

Sikt skal leggje til rette for dataproducentar og gjere det enklare å dele og gjenbruke data og tenester i kunnskapssektoren og i andre sektorar. Vi bidreg til auka innovasjon, raskare tenesteutvikling og samfunnsnytte gjennom etablering av plattformer og infrastruktur for innhenting, registrering, samanstilling og gjenbruk av data i eit digitalt økosystem. Vidare skal vi vere pådrivar for eit sikkert og samanhengande digitalt økosystem, nasjonalt og internasjonalt.

Sektorvist responsmiljø for IKT-tryggingshendingar (SRM)

Sikt har rolla som sektorvist responsmiljø (SRM) for høgare utdannings- og forskingssektoren. Rolla er beskriven i [NSM sitt rammeverk for handtering av IKT-tryggingshendingar](#) og i [HK-dirs sektortilpassing av rammeverket](#).

2.2 Organisasjon og leiing

Sikt består av tre divisjonar og tre avdelingar som blir leia av kvar sin divisjons- eller avdelingsdirektør. Divisjonane jobbar med tenester, produktutvikling og leveransar retta mot brukarar og verksemder i kunnskapssektoren, medan avdelingane primært jobbar med interne fellestenester, eller styringsfunksjonar og strategiske oppgåver på vegne av heile Sikt.

Figur 1: Organisasjonskart, Sikt

I divisjonane har Sikt valt å ha ein todelt leiingsstruktur med seksjonsleiarar og produktområdeleiarar. Seksjonsleiarane i divisjonane har ansvar for personalleiing, kompetanseutvikling og fagfellesskap, medan produktområdeleiarane har heilskapleg resultatansvar for utvikling og forvaltning av Sikts produkt og tenester i tråd med behovet til sektoren.

I avdelingane er det einskapleg leiingsstruktur med fagleg resultatansvar og personalansvar samla i éi rolle.

2.3 Utvalde hovudtal

Tabell 2: Nøkkeltal

Nøkkeltal	2022
Tal på fast tilsette	361
Årsverk*	343
Driftskostnader	Kr. 710.910.000,-
Lønnsandel av driftsutgifter	48,3 %
Lønnskostnader pr. årsverk**	Kr. 998 172,-
Brukarfinansierte inntekter	Kr. 515.917.733,-
Tilskotsinntekter	Kr. 18.892.166,-
Løyvingsinntekter	Kr. 166.992.907,-
Sum inntekter	Kr. 701 802 806,-
Løyvingsandel	23,8 %

*Årsverk avvik frå tal på tilsette da det blir justert for meirarbeid, fråvær inkl. vakansar, jf. DFØs rettleiar for årsrapport i statlege verksemder.

** Lønnskostnader pr. årsverk er totale lønnskostnader i forhold til talet på utførte årsverk. Her inngår lønn til faste og mellombelse tilsette, fordel i arbeidsforhold, arbeidsgivaravgift og annan personalkostnad.

Talet på fast tilsette i Sikt har auka med 31 frå januar til desember, frå 330 fast tilsette til 361. I tillegg hadde Sikt 26 mellombels tilsette desember 2022, ein nedgang frå 28 i januar same år.

Noko av årsaka til det høge talet på rekrutteringar i 2022 er at det i tidlegare Uninett, NSD og Unit blei halden tilbake planlagde rekrutteringar i påvente av etableringa av Sikt. Nye satsingar på modernisert FS og nye IT-løysingar for opptak har krevd oppbemanning.

Sikt ligg lågare enn gjennomsnittet på **lønnsandel** av driftsutgifter samanlikna med andre statlege verksemder. Ein høg andel driftsutgifter kan forklarast med at Sikt er leverandør av IT-tenester til kunnskapssektoren, og dermed har høgare driftsutgifter til IT-drift, lisensar og programvare samanlikna med mange andre statlege verksemder.

Lønnskostnadene pr. årsverk i Sikt er noko høgare enn gjennomsnittet for andre nettobudsjetterte verksemder i sektoren. Samanlikna med brutto- og nettobudsjetterte verksemder ligg Sikt på cirka same nivå som andre statlege verksemder som leverer IKT-relaterte tenester, jf. statsregnskapet.no.

Løyvingsandel viser kor stor del av inntektene frå løyving utgjer av dei samla inntektene for verksemda. Sikt har svært låg løyvingsdel samanlikna med andre nettobudsjetterte verksemder. Brukarfinansierte inntekter er i all hovudsak frå tenester som Sikt har fakturert verksemder i kunnskapssektoren.

3 Årets aktiviteter og resultater

I dette kapitlet omtaler vi sentrale aktiviteter og resultater Sikt har oppnådd i 2022, og gir en overordnet vurdering av måloppnåelsen på prioriterte områder og de fire målene til Sikt for 2022:

- Mål 1: Kunnskapssektoren har god tilgang til infrastruktur og fellestjenester som gir gode brukeropplevelser
- Mål 2: Mer datadeling for innovasjon og økt verdiskaping
- Mål 3: Mer åpen forskning og nye forskningsmuligheter
- Mål 4: Styrket informasjonstrygghet og personvern innenfor kunnskapssektoren

3.1 Innledning

I det følgende rapporterer vi mål- og resultatoppnåelse på hvert av de fire målene for Sikt som Kunnskapsdepartementet fastsatte i Tildelingsbrevet for 2022.

3.2 Mål 1: Kunnskapssektoren har god tilgang til infrastruktur og fellestjenester som gir gode brukeropplevelser

Sikt ble etablert for å bidra til at det blir enklere å realisere felles strategier og mål, gi effektiv ressursbruk, og få bedre og mer sammenhengende tjenester for brukere i kunnskapssektoren. Å samle data, tjenester og infrastruktur fra tidligere NSD, Uninett og Unit hos én leverandør gir oss anledning til å se behovene til virksomheter og brukere i kunnskapssektoren samlet, og bli bedre i stand til å levere et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud.

I all tjeneste- og produktutvikling er det avgjørende for Sikt å ha god brukerinvolvering for å lykkes som leverandør av fellestjenester og produkter til kunnskapssektoren.

3.2.1 Styringsparameter: Høy brukertilfredshet

Smidig produktutvikling for bedre brukertilfredshet

For å sikre at Sikt utvikler tjenester som gir gode brukeropplevelser for studenter, elever, forskere, administrasjon og lærere i kunnskapssektoren er det viktig å kjenne de ulike brukergruppene av våre tjenester og raskt kunne avdekke nye brukerbehov og forbedringsmuligheter.

I Sikt har vi satset på å jobbe etter smidig produktutviklingsmetodikk i våre tre produktdivisjoner for å sikre at vi jobber målrettet med å bygge gode team og gjør dem i stand til å levere kontinuerlig verdi til beste for brukerne våre. Teamene skal kjenne sine brukere, hvordan tjenestene brukes, om de treffer behovene og raskt være stand til å løse utfordringer og utvikle ny kunnskap sammen. Det bygger kultur og eierskap til produktene som utvikles, og det gir økt verdi for brukerne raskere enn klassisk utvikling i prosjekt. Vi er fortsatt i en læringsfase for å rulle ut smidigmetodikk i hele organisasjonen, men mange har også lang erfaring med dette og vi drar veksler på mange dyktige medarbeidere i Sikt som har lang erfaring med smidig produktutvikling og som deler kunnskap og brenner for å skape gode løsninger for kunnskapssektoren.

For å sikre at produktteamene har gode fellesfunksjoner i Sikt har vi etablert Sikt Designlab, som ved bruk av strategisk design, tjenstedesign og interaksjonsdesign gir økt brukervalidering i forbedring og nyutvikling av våre tjenester. Sikt har også etablert en moderne utviklingsplattform i sky, som gir utviklerne i Sikt et attraktivt miljø som understøtter kontinuerlig utvikling. Vi har også satt i gang arbeidet med å bygge et felles designsystem og komponentbibliotek for Sikt, som skal bidra til mer effektiv utvikling av brukerflater, gi en god sammenhengende brukeropplevelse på tvers av våre tjenester og gjøre god universell utforming lettere.

Universell utforming

Mot slutten av 2022 ble det gjort en større gjennomgang av universell utforming på de fleste av Sikt's tjenester. Dette ble gjort som et forarbeid for å få på plass tilgjengelighetserklæringer for våre produkter og tjenester. Vi ser at systematisk og godt arbeid med universell utforming har positive effekter ikke bare for personer med nedsatt funksjonsevne, men for alle brukere. Et eksempel er arbeidet som ble gjort i 2022 for å sikre at Feide-tjenesten er universelt utformet etter dagens krav. Effekten av arbeidet var at både Feide-tjenesten og administrasjons-portalen er mer tilgjengelig for et bredere spekter av brukere – blant annet for personer med mindre teknisk kunnskap.

Sikt forenkler arbeidet med tilgjengelighetserklæringer for 700 skoleeiere

I forbindelse med at leverandører til kunnskapssektoren registrerer sine tjenester i Feide, bes de nå om å fylle ut informasjon om tilgjengeligheten på tjenesten. Informasjonen som leverandørene gir her, kan brukes av skoleeiere for å lage tilgjengelighetserklæringer som er et lovkrav fra 1. februar 2023. Hver enkelt skoleeier slipper å kontakte alle sine leverandører for å få denne nødvendige informasjonen.

Løsningen benyttes per i dag for ca. 300 tjenester og erstatter over 15 100 en-til-en-dialog mellom leverandør av digital tjeneste og kunde (skoleeier). Vi anslår at vi hittil har spart inn over 15 100 arbeidstimer eller om lag 10 årsverk med løsningen.

Økt bruk indikerer god brukertilfredshet

En fortsatt økning i antall brukere på mange av tjenestene og produktene som Sikt leverer gir en indikasjon på at brukertilfredsheten er god. I 2022 har vi fått nye kunder og brukere på flere områder, for eksempel cybersikkerhetstjenester og CNaas lokalnett. Vi ser også at bruken (volumet) øker på både personverntjenester, pensumlistetjenesten, forskningsdata og en rekke andre produkter og tjenester.

3.2.2 Styringsparameter: Utvikling og forvaltning av fellestjenestene i tråd med sektorens behov

Samstyringsmodellen for digitalisering benyttes for brukermedvirkning om prioriteringer av tiltak, forutsigbarhet om kostnadsutvikling og brukermedvirkning i den løpende produktutviklingen. Sikt jobber smidig med kontinuerlig produktutvikling, og videreutvikler gjennom det produkter både raskere og i tråd med sektorens behov.

Sikt samarbeider også tett med Utdanningsdirektoratet (Udir) om forvaltning av tjenesten Feide for grunnskolen.

Sikt har i tillegg utstrakt samarbeid og dialog med sektoren gjennom de enkelte produktene og tjenestene vi utvikler og forvalter. Brukerforum, fagnettverk, konsortieorganisering, kurs, statusmøter og webinarer er bare noen av virkemidlene vi tar i bruk for å sikre innspill, fange opp behov, prioriteringer og ønsker fra brukere og virksomheter. Alle disse arenaene gir oss nyttige innspill i Sikt's løpende arbeid, og godt grunnlag for å levere gode beslutningsgrunnlag til de mer formaliserte styrene i samstyringsmodellen for digitalisering.

Undervisningsnære løsninger for framtidens behov

Et eksempel på tett samarbeid med sektoren finner vi i arbeidet med neste runde anskaffelse av undervisningsnære systemer i UH-sektoren. Norske universiteter og høyskoler står, sammen med Sikt, foran store veivalg når det gjelder anskaffelser av sentrale tjenester for læring og vurdering innenfor høyere utdanning. I samarbeid med sektoren gjennomførte Sikt i 2022 et innsiktsprosjekt for å analysere studentenes og undervisernes behov, teknologiske muligheter og juridiske rammer.

En tydelig trend er at studentmassen vil endre seg i fremtiden. Det blir langt større mangfold og behovene blir mer heterogene. Måten høyere utdanning leveres på i fremtiden vil derfor også måtte utvikles. Det blir nødvendig å legge til rette for livslang læring og mer arbeidslivsrelevans. Det vil være behov for mer tilgjengelig utdanning, både i måten man får tilgang til undervisning og læringsressurser, men også hvordan digitale ressurser er utformet. Studenter og lærere ønsker at teknologi i langt større grad enn i dag kan støtte aktivisering og interaksjon. Det er krav om at vurdering kan ses i sammenheng med kontinuerlig læring. Vi ser at studentene i stadig økende grad oppsøker høyere utdanning på tvers av institusjonene og utdanningsstrukturene. Innsiktsprosjektet bereder grunnen for innføring av framtidens lærings- og vurderingsplattformer og dannet viktig grunnlag for framtidige anskaffelser.

3.2.3 Utdannings- og administrasjonstjenester i Sikt

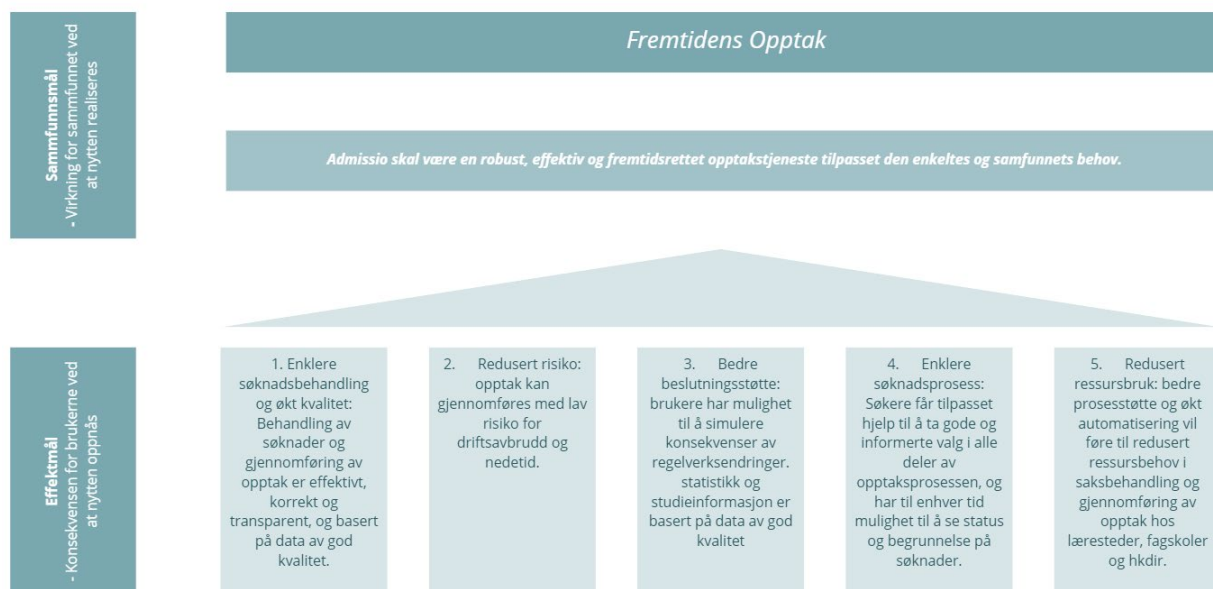
Opptak

Samordna opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler, og samordna opptak til fagskoler:

Årets samordnede opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler og til fagskoler har blitt gjennomført i tett samarbeid med HK-dir og etter planen, til tross for aldrende IT-løsninger.

Samordna opptak opplevde utfordringer i IT-systemene sine også i 2022. Opptaksplattformen har et stort behov for modernisering, slik at søkere kan få bedre informasjon, at søknadsbehandlingen blir enda mer automatisert og effektivisert, og ikke minst at risiko og sårbarheter i opptakssystemet reduseres.

Sikt har i 2022 jobbet videre med kvalitetssikring av satsingsforslaget Framtidens opptak for modernisering av opptakssystemet og forberedelse til igangsetting av prosjektet. Opptaksområdet har blitt utvidet fra ett til tre utviklingsteam. I tillegg er designere, arkitekter og andre fagpersoner involvert. Arbeid med å bygge et nytt og bedre system ble startet høsten 2022. Det nye systemet, Admissio, skal være en helhetlig, fleksibel og utvidbar løsning, som gjør overordnet system betydelig mer bærekraftig. Det skal tilfredsstille krav til personvern og redusere risiko sammenlignet med dagens situasjon.

Figur 2: Samfunns- og effektmål for Framtidens opptaksløsning, Admissio

I Admissio skal det bygges robusthet for endringer, særlig for å innfri nye og endrede brukerbehov. Gjennom å bygge robuste datamodeller, å definere godt spesialiserte delprosesser, å utvikle et konfigurerbart regelverk og å bygge avgrensede kode-moduler som hver for seg enkelt kan utvides eller byttes ut, skal Admissio gis evne til å møte endringsbehovet fra det internasjonalt samfunn, fra nasjonale myndigheter, fra alle type studiesteder, for alle typer studier/emner, fra nye/gamle aktører og 3. parter involvert i opptaksleveransen og fra brukere. De første årene er det fokus på risikoreduksjon for gjennomføring av opptak samt å flytte opptak til grunnutdanninger over i nytt system.

Nasjonal vitnemålsdatabase (NVB)

NVB inneholder vitnemål fra videregående opplæring. NVB er avgjørende for automatiseringsgraden i det samordna opptaket og er samtidig en selvstendig tjeneste. For å kunne forenkle arbeidet med registrering av regler for føring av vitnemål, slik at systemet kan kontrollere vitnemålene ble det kjøpt

inn et verktøy. Verktøyet er implementert og regler opprettet slik at nå kan yrkesfaglige vitnemål for fagfornyelsen kontrolleres. Samtidig arbeides det med avklaringer rundt ansvar og finansiering av NVB.

Nasjonalt utdanningsregister

Sikt fikk tildelt midler til å starte arbeidet med å utvikle og etablere et nasjonalt utdanningsregister. Utdanningsregisteret skal støtte opp under digitalisering, automatisering og effektivisering innenfor utdanningssektoren. Registeret vil fremme datadeling i sektoren og gi smidigere brukeropplevelser. Målet med et nytt nasjonalt utdanningsregister er å tilby en plattform for å generere og tildele unik identitet til utdanning og manipulasjonssikker lagring av utdanningstilbud og tilbudets formelle akkreditering. Det skal bidra til kvalitetssikring av at utdanninger som tilbys er akkreditert, og tilrettelegge for bruk av data til analyser, styring, forskning og statistikkutarbeidelse og videre utvikling av digitale tjenester.

Utdanningsregisteret skal utvikles for på sikt å kunne håndtere data for hele utdanningsløpet, fra grunnopplæring til høyere utdanning. I første utviklingstrinn skal registeret inneholde data om utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter, nivå 5, 6, 7 og 8 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Registeret skal fremme forenkling, også når det gjelder rapportering av data. Det er videre et mål å tilrettelegge for forenkling av institusjonenes innrapportering av studietilbud til Lånekassen, Samordna opptak, utdanning.no m.fl. Registeret er også tenkt brukt som datakilde i en datadelingsplattform for å understøtte en bedre og mer målrettet markedsføring av utdanningstilbud for livslang læring.

Undervisningstjenester

Sikt leverte i 2022 fellestjenestene som understøtter sektorens kjernevirksomhet. Det digitale læringsmiljøet består av produkter og tjenester som understøtter undervisning, læring og vurdering. Sikt forvalter kontraktene på vegne av universiteter og høyskoler, sørger for at løsningene er godt integrerte med hverandre og andre løsninger, og organiserer felles utvikling og erfaringsutveksling. Løsninger som formidles av Sikt er blant annet læringsplattformer og plattformer for åpne nettkurs, løsninger for digital eksamen og plagiatkontroll, forelesningsopptak, deling av digitale læringsressurser, digital emneevaluering og time-/romplanlegging.

Etter sjokkdigitaliseringen grunnet koronapandemien var 2022 preget av normal drift av tjenestene, men også læring og arbeid som bereder sektoren for fremtiden.

Den mest sentrale tjenesten, **Læringsplattform (LMS)**, var stabil og sikker.

Digital eksamen er en annen kritisk tjeneste forvaltet av Sikt. Sikt har tilrettelagt for sektorsamarbeid og beste praksis knyttet til sluttvurdering. Sektoren var moden for en større teknisk utvikling enn leverandørene kunne levere i 2022.

Bruken av **video i undervisning** har økt jevnt de siste årene. Universiteter og høyskoler har benyttet seg av fellesløsninger for opptak, lagring og administrasjon av video gjennom anskaffelser koordinert av Sikt siden 2011. Da kontraktperioden for Mediasite nærmet seg slutten ble det i 2020 gjennomført en ny anskaffelsesprosess, og systemet Panopto ble valgt som ny foretrukket fellesløsning. Det ble i 2022 jobbet med innføring av den nye tjenesten hos 30 universiteter og høyskoler, og tjenesten er en formidabel suksess. Overgangen til ny videoløsning innebar samtidig en betydelig innsats knyttet til flytting av video produsert i Mediasite og over 100 000 videoer og presentasjoner er nå flyttet til ny videotjeneste.

Tjenesten **DLR (Digitale læringsressurser)** fikk i 2022 bevilget midler fra Digitaliseringsstyret til å videreutvikle og bytte ut backend-system, samt følge opp institusjonene i DLR-arbeidet. Arbeidet med

videreutvikling ble i løpet av året utsatt, for å omprioritere ressurser til Cris/NVA-prosjektet. Det er gjort noe videreutvikling av tjenesten, men bruken av tjenesten bør økes og den trenger videreutvikling for å gi gevinster i stor skala. En viktig faktor for å lykkes er å jobbe med delingskultur for læringsressurser på tvers av fag og institusjoner.

Felles studentsystem (FS)

Felles studentsystem (FS) er et studentinformasjonssystem som brukes til studieadministrasjon ved de fleste universiteter og høyskoler i Norge. Systemet består av databaser, integrasjoner og brukerapplikasjoner. FS har vært et informasjonsnav i norsk høyere utdanning siden 1996, og gjør det mulig å utdanne Norge gjennom å forvalte, foredle og formidle prosesser og data om studier og studenter.

FS er inne i en periode med modernisering og transformasjon. Gjeldende produkt- og utviklingsstrategi ble vedtatt av Digitaliseringsstyret i 2021 i samråd med sektoren via Tjenesteråd for studieadministrasjon. Det vi ønsker å oppnå er et standardisert, innovativt, brukersentrert, transparent og tilpasningsdyktig FS som også skal understøtte utviklingen av et mer fleksibelt utdanningstilbud.

Moderniseringsarbeidet har gått som planlagt i 2022, og vi befinner oss fortsatt i transformasjonsfasen der mye av fokuset er på infrastruktur. FS produktområde er blitt organisert i autonome utviklingsteam for å legge til rette for kontinuerlig produktutvikling og forbedring. Vi har samtidig rekruttert mange nye ansatte til nøkkelroller i disse teamene.

Et viktig resultat av arbeidet i 2022 er etablering og forbedringer av målstyringen av den kontinuerlige produktutviklingen av FS. Modellen er et resultat av samarbeid med sektoren og er i tråd med den oppdaterte samstyringsmodellen i sektoren vedtatt i Digitaliseringsstyret.

Videre har vi jobbet med å forbedre samhandling og kommunikasjon med sektoren. Vi har etablert FS Tjenestegruppe og domengrupper med representanter fra UH-sektoren. FS tjenestegruppe hjelper oss med standardisering av de studieadministrative prosessene og videreutvikling av produktstrategi og mål. Domenegruppene ble etablert høsten 2022 og skal fungere som løpende sparringpartnere for Sikt sine utviklingsteam.

Vi har startet kartleggingen av studieadministrative prosesser og brukerreise. I 2022 handlet dette om å legge grunnlaget for god datadeling og effektiv prosessering. Gjennom å sette studenten i sentrum i gjennomgang av prosessmodellene legger vi opp til den "selvbetjente studenten" der administrasjon kan fokusere på grunnlagsdata og avvikshåndtering, og der tilknyttede løsninger bygger videre på FS i stedet for å kompensere for manglende grensesnitt. Som ett ledd i dette har vi begynt å planlegge utviklingen av Studentportalen, kartlagt behov, laget konsepter og satt mål for de første trinnene i utviklingen av denne.

I **Fagpersonweb** har vi laget støtte for campus i 2022. Dette er implementert og samtidig er et etterslep av feilrettinger tatt igjen. For EpN (Emneplanlegging på nett) ble det utført mindre forbedringer og feilrettinger.

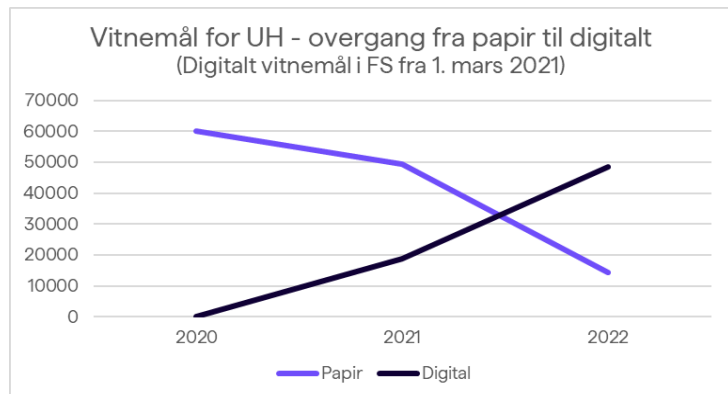
Arbeidslivsportalen, som blant annet er et verktøy for kommunikasjon rundt praksis som inngår i studiene, er tatt i bruk ved en del institusjoner med rammeplanstyrte utdanninger med obligatorisk praksis. Tjenesteråd for studieadministrasjon besluttet i september at den videre utviklingen av dette verktøyet heretter skal være en del av FS moderniseringen.

Gjennom **Vitnemålsportalen** kan alle som har høyere utdanning fra Norge selv hente ut sine resultat og dele dem med studiesteder, potensielle arbeidsgivere og andre interessenter. Vitnemålsportalen sikrer at resultatene som blir delt er korrekte. I 2022 ble tidsstemplingstjenesten for dokumentsignering

oppdatert, slik at den nå benytter Signicat. Testbrukere har blitt koblet på syntetiske fødselsnummer etter at autentiseringsløsningen Feide innførte de i november 2022. Dette løste noen kjente problemer med testbrukere.

FS-klienten

I 2021 ble **digitale vitnemål** pilotert i FS, og dette er nå satt i full produksjon. Allerede i 2022 er antall produserte digitale vitnemål gått langt forbi antall papirvitnemål. Dette gir store innsparinger i produksjon og distribusjon av denne dokumentasjonen. Vitnemålsportalen har funksjonalitet for tilgjengeliggjøring av dette digitale vitnemålet.

Figur 3: Overgang fra papirvitnemål til digitale vitnemål 2020-2022.

Rutiner for kandidatnummerering av meldinger til vurdering er fornyet noe som muliggjør fullstendig automatisering av prosessen. Det tas nå en runde med institusjonene for ytterligere forenkling av FS med tanke på kandidatnummerering.

For å støtte Lånekassens nye ordning for tildeling av lån for korte studier er det innført endringer i FS-klienten for både emner og studieprogram. Spesielt gjelder dette rapportering av skolepenger.

Internasjonalt samarbeid på utdanningsområdet

DigiNet

Sikt har sittet i styringsgruppen for [prosjektet DigiNet](#) som ble avsluttet i 2022. Formålet har vært å støtte implementasjon av effektiv og transparente digitaliseringsstrategier for vurdering og godkjenning av utenlandsk utdanning. Prosjektet har inkludert Enic-Naric-organisasjoner fra Europa og Canada. Prosjektet følges opp i 2023 med et nytt prosjekt – DigiLink – som går mer i detaljene på deling av data om godkjenning. Sikt er med i styringsgruppen også for dette prosjektet. Dette gir Sikt innsikt og erfaringen med prosessene rundt godkjenning som igjen kan benyttes videre i utvikling av Vitnemålsportal og FS.

EMREX

Sikt deltar i [EMREX-samarbeidet](#) der Vitnemålsportalen er den norske noden i dette nettverket. Prioriteringen i 2022 innenfor dette samarbeidet har vært knytningen til andre teknologier og standarder, og myndighetskrav som kommer fremover for tilgjengeliggjøring og deling av kompetansebevis og vitnemål fra utdanning. Dette har i stor grad omhandlet Europass med sine nye standarder for bevis fra utdanning, Single Digital Gateway som kommer opp som et myndighetskrav for beskrivelse av livshendelser og prosesser, og tilgang til deling av data om europeiske innbyggere. Så er det arbeidet mye med deltakelse i fremtidig prosjekt om innføring av digital lommebok for identitet. Her vil Sikt fra 2023 delta i prosjektet Digital Credentials for EU (DC4EU), som vil pilotere denne digitale lommeboken med kompetansebevis og vitnemål. Med dette vil Sikt kunne få kompetanse på bruk av digitale lommebøker med autentisering, men også for deling og konsumering av bevis fra utdanning.

EDSSI

Sikt har deltatt i [EU-prosjektet European Digital Student Service Infrastructure](#) (EDSSI) som var en del av programmet Connecting Europe Facility. Prosjektet ble avsluttet i 2022. Prosjektet har omhandlet

bygging av en europeisk infrastruktur for sikker deling av studentdata mellom utdanningsinstitusjoner. Siktets rolle i prosjektet har vært vurdering av sikkerhet og personvern for komponenter som inngår i dette nettverket. Dette er en kompetanse som er viktig for Sikt å ivareta både for tjenester vi selv utvikler og forvalter, men også for å støtte kunnskapssektoren med denne type vurderinger.

Administrative tjenester

Økonomitjenesten

Dagens tjeneste videreutvikles for UH-sektoren, minus BOTT. KD gjennomførte en ekstern vurdering i forbindelse med eventuell overgang til DFØ. Konklusjonen som kom like før jul 2022 endte i at Sikt sine kunder kan velge å fortsette med Sikt sin tjeneste eller gå over til DFØ. Sikt fortsetter å videreutvikle tjenesten i henhold til behovene i sektoren, og vil i 2023 gjennomføre flere felles utviklingsprosjekt for kundene på dagens avtale.

Dokumentasjonsforvaltning - arkiv

Dagens tjeneste Public 360 – flere integrasjoner. Sikt har bistått UH-17 med migrering av historiske arkiv til ny arkivkjerne Documaster – dette som et delprosjekt i utviklingsaktiviteten UH Sak og en forberedelse til utrulling når UH Sak som løsningen er ferdig utviklet. I de nærmeste årene fremover vil tjenesten forvalte to leveranser med en exit-strategi for avvikling og innføring av ny tjeneste i regi av UH sak prosjektet.

Andre tjenester

Sikt forvalter i tillegg tjenester for lønn- og personalsystem og verktøy for gjennomføring av konkurranser. En anskaffelse av Stoffkartotek er gjennomført og skal 1. januar 2023 ruller ut til kunder. Rekrutteringstjenesten skal ut på anbud i løpet av høsten 2023.

3.2.4 Forsknings- og kunnskapsressurser

Forskningsinformasjon

Cris/NVA-prosjektet (Nasjonalt vitenarkiv) er delvis finansiert av Kunnskapsdepartementet som en del av Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler, fra 2017. Prosjektet etablerer et felles nasjonalt vitenarkiv for deponering av vitenskapelige artikler og andre typer forskningsresultat. Vitenarkivet kan også brukes til deponering av studentoppgaver, i tråd med praksis i dagens institusjonelle arkiv. Det nasjonale vitenarkivet vil erstatte dagens institusjonelle vitenarkiv og legge til rette for en mer effektiv og rasjonell arbeidsflyt, ved bruk av både vitenarkiv og forskningsinformasjon samt gjennomføring av NVI-rapporteringen. Det nye vitenarkivet har blitt tatt i bruk hos pilotkunder fra 2021 og er tatt i bruk av flere institusjoner i 2022. Grunnet mangel på IT-utviklere har prosjektet fortsatt forsinket framdrift etter opprinnelig plan.

I 2022 har 15 institusjoner som ikke tidligere har hatt lokalt vitenarkiv tatt systemet i bruk. Disse er nå del av det nye nasjonale vitenarkivet som gir åpen tilgang til resultater fra offentlig finansiert forskning. De 70 eksisterende vitenarkivene fra Brage-konsortiet skal flyttes over til det felles nasjonale vitenarkivet i 2023, og det første ble flyttet ved overgangen til 2023.

I Cris/NVA-prosjektet har vi både formell involvering, gjennom styringsgruppe, ulike arbeidsgrupper og en referansegruppe, og uformell, gjennom å invitere superbrukere og administratorer til webinarer og

testing. Vi gjennomførte flere slike webinarer i 2022 og inviterte til en første testrunde av systemet, som gav mange verdifulle og nyttige innspill.

Cristin-systemet er i regulær drift og forvaltning. Funksjonalitet fra Cristin-systemet har gradvis blitt etablert i det nye nasjonale vitenarkivet, noe som er en forutsetning for at dagens Cristin-brukere kan ta det nye systemet i bruk i 2023. Det utføres normal brukerstøtte med god responstid på dagens Cristin-system, og kritiske feil blir rettet.

Brage, som er en fellesløsning for de lokale vitenarkivene, er i fortsatt bruk hos 70 institusjoner, og har vært tilgjengelig gjennom hele året med normal brukerstøtte og god responstid. Disse institusjonene vil bli flyttet til det nye nasjonale vitenarkivet i 2023.

TILDE-prosjektet, som startet sommeren 2021, avsluttet sin første fase. Utredningen om hvordan tjenesten skal etableres ble sluttført i 2022 og fremlagt for Digitaliseringsstyret. De mente at prosjektet ikke skulle realiseres før etter at det nasjonale vitenarkivet er i bruk hos samtlige brukere av dagens Cristin- og Brage, grunnet en totalvurdering av kapasitet og risiko. TILDE-prosjektets hensikt og overordnet mål er å etablere felles autoritative register for forskingsadministrativ informasjon, med høy gjenbruksverdi. Formålet er å legge til rette for så mye gjenbruk som mulig og bruke persistente identifikatorer for å øke verdien av gjenbruk. Registrene blir ikke knyttet til en spesifikk applikasjon og kan derfor tjene flere formål og bli brukt i flere kontekster.

Lisensavtaler for forskningsressurser

Norske forskningsinstitusjoner kan melde seg inn i Sikt's lisensavtaler. Sikt forhandler og administrerer 40 konsortium for elektroniske forskningsressurser med forlag på vegne av ca. 130 UH- institutt- og helseinstitusjoner, samt enkelte folke- og fylkesbibliotek. Gjennom disse konsortieavtalene oppnås bedre vilkår i forhandlingene enn det man samlet sett ville fått hvis hver enkelt deltaker forhandlet hver for seg.

Det er også utstrakt kontakt med, og kompetanseoppbygging for, deltakerne. I tillegg til vel etablert og utstrakt kontakt med deltakerne via e-post, blir det sendt ut månedlige nyhetsbrev, og høsten 2022 ble det arrangert månedlige webinarer. Informasjon om alle avtalene blir publisert på opscience.no, og dette er særlig interessant for bibliotekene og forskerne deres.

For å effektivisere arbeidet med forvaltningen av lisensavtalene, brukes et spesialtilpasset administrasjonssystem (ConsortiaManager) som tar vare på arbeidsflyten både hos Sikt og hos den enkelte konsortiedeltaker. Som et ledd i å arbeide frem brukervennlighet i tjenestene, er det også et prosjekt som har som mål å overføre lisensvilkår fra ConsortiaManager til Alma. På denne måten blir vilkår for bruk av ressursene direkte tilgjengelig både for bibliotekpersonalet og den enkelte sluttbruker av ressursen.

Bibliotek tjenester

Bibliotek tjenestene fra Sikt er organiserte som fellestjenester for institusjoner i UH-sektoren, forskning og helse gjennom en konsortieorganisering. Ett felles administrasjonsgrensesnitt for bibliotekene og en felles katalog sørger for enklere og mer effektiv administrasjon og organisering gjennom deling av data og oppsett, samtidig som lokale behov blir tilfredstilt. Søkessystemet og pensumlistesystemet sørger for tilgang til de relevante informasjonsressursene sluttbrukerne trenger. Fellesløsninger i sektoren fører til at studentene og sluttbrukerne kjenner systemene igjen når de beveger seg mellom institusjonene.

Bibliotek tjenestene er basert på innkjøpt programvare fra en tredjeparts leverandør kombinert med egenutviklet verdipøkende tilleggfunksjonalitet for å tilpasse det norske forhold og institusjonenes

behov. Leveransene gjennomføres i tett brukermedvirkning med institusjonene gjennom konsortiestyre og faggrupper.

Dagens kontrakt nærmer seg slutten og det er arbeidet med å berede grunnen for en ny anskaffelse. Det er gjennomført en markedskartlegging (RFI) og det er jobbet med scenarioanalyse på fremtidens bibliotekbehov.

I pandemiperioden ble det startet regelmessige webinarer knyttet til de ulike systemene. Dette tiltaket har fortsatt også etter pandemien. I 2022 ble det gjennomført 24 webinarer med totalt 2 300 deltakere. I tillegg ble BIBSYS-konferansen gjennomført fysisk og digitalt i oktober 2022.

Pensumlistekonsortiet benytter pensumlistesystemet Leganto for vedlikehold og tilgang på pensumlister. Pensumlistekonsortiet har økt fra 9 deltakende institusjoner i 2017 til 26 institusjoner ved utgangen av 2022. Det har siden oppstarten vært en markant økning i bruk av pensumlistene med over 600 000 visninger i snitt pr måned (opp fra 330 000 i 2021) og nesten 1,5 millioner listevisninger på det meste. Det er etablert integrasjoner med sentrale system i sektoren, som FS, P360 og Bolk, som bidrar til mer effektiv arbeidsflyt for brukerne av systemet.

Det er registrert 15 650 pensumlister med totalt 7,3 millioner pensumlistevisninger i 2022.

3.2.5 Infrastruktur, tilgang og datadeling

Tilgang og datadeling

Feide

Feide er kunnskapssektorens fellestjeneste for innlogging og datadeling. I 2022 har det vært jobbet spesielt godt med å ta ut flere gevinster fra det økosystemet som er etablert i og rundt Feide. Blant annet er det utviklet ny funksjonalitet i Feide som gjør det lettere å oppfylle kravet til tilgjengelighetserklæring, spesielt for de mange private leverandørene av digitale tjenester i Norge som ikke har tilgang til ustatus.no. Over halvparten av tjenestene i Feide leveres av private aktører.

En annen viktig innovasjon som ble levert i 2022 var muligheten for å fylle ut en leverandørreklæring for tjenesteleverandører. Informasjonen som leverandørene gir her, vil kunne brukes av skoleeiere når de gjennomfører en risikovurdering av tjenesten og vil gjøre det enklere å gjennomføre slike vurderinger. Hver enkelt skoleeier slipper å kontakte hver enkelt leverandør for å få denne nødvendige informasjonen. På denne måten bidrar vi til at en tidkrevende og vanskelig prosess effektiviseres/forenkles. Denne funksjonaliteten er foreløpig ikke tatt mye i bruk, men dette er en tjeneste som potensielt kan gi svært store gevinster for kunnskapssektoren, både i spart arbeidstid og ikke minst i form av forbedret personvern.

I tillegg til at leverandørreklæring er levert, har vi jobbet med å skaffe nødvendig innsikt i den helhetlige situasjonen skoleeiere står i knyttet til arbeidet med risikovurderinger og databehandleravtaler som de må gjøre når de tar i bruk nye Feide-tjenester. Dette gir et godt grunnlag for å kunne tilby mer hjelp til disse prosessene via Feide fremover.

Felles identitets- og tilgangsstyring (IAM)

Felles identitets- og tilgangsstyring (IAM) handler om å gi alle studenter, forskere, gjester og ansatte riktig tilgang til systemer, tjenester og ressurser til riktig tid og av riktig grunn, samt avslutte tilgangene når en bruker ikke lenger skal ha det. Prosjektet ble etablert i 2019 som et felles prosjekt for UH-sektoren, og piloten ved Universitetet i Bergen (UiB) resulterte i at UiB gikk Live våren 2022. Både korona-pandemien og Schrems II har gitt utfordringer som medførte en lengre pilotperiode enn det som

var opprinnelig planlagt. Utrulling av IAM som en skytjeneste til sektoren, ble igangsatt sommeren 2022 og det forventes at hele sektoren har tatt tjenesten i bruk innen 2025.

Nettverkstjenester

Forskningsnettet

Forskningsnettet er kunnskapssektorens høykapasitets nettinfrastruktur og en del av det globale internettet og en verdensomspennende forskningsnettinfrastruktur. Forskningsnettet er sentralt for både forskning og undervisning og andre digitale tjenester i sektoren som setter store krav til stabilitet, kapasitet, hastighet, sikkerhet og redundans.

I 2022 har Sikt gjennom forskningsnettet ferdigstilt to krevende og viktige leveranser til sektoren:

- Nytt optisk nettverk for Andøya Space, som omslutter Andøya og er en del av forskningsnettet gjennom dobbel tilknytning i Harstad. Dette gir Andøya Space tilgang på høyhastighetsnettverk for overføring av atmosfæriske data i sanntid til internasjonale forskere og samarbeidspartnere.
- Leveranse av redundant høyhastighets nett (100G) til Sigma2s nye installasjon med lagringskapasitet på 33 petabyte i Lefdal Miner, som ble åpnet av statsråd Ola Borten Moe, og med kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik til stede. Forskere fylte hele 100G-tilknytningen med trafikk fra Nord-Norge i deler av desember, for å lagre data i det nye anlegget. Dette peker mot at behovet for å øke kapasiteten til 400G på hovedfiberen kan komme tidligere enn først forutsatt.

Sikt deltok aktivt i nordisk nettsamarbeid for å støtte EISCAT 3D-instrumentet (norsk-svensk-finsk forskningssamarbeid), og bidro der til et bedre internasjonalt forskningsinstrument takket være vår nettverkkompetanse. Vi leverte nødvendig infrastruktur til de stedene i Nord-Nordic hvor instrumentene skal være, inkludert høyhastighetsfiber til arktiske lokasjoner, noe bare et forskningsnett er villig til å gjøre. Her skal det fraktes 8 TB/s, noe som gjør dette til en av verdens mest intensive dataflyttinger. Til sammenligning så transporteres «bare» 4 TB/s etter partikkelkollisjoner fra partikkel-akseleratoren ved Cern i Sveits.

Foto: EISCAT 3D. Norsk-svensk-finsk forskningsinstrument som fordrer topp moderne nett-infrastruktur.

Sikt har også gitt aktive bidrag til utvikling av internasjonal nett-overvåkningsløsning (Microdep) som gir ende-til-ende oppetidsovervåkning og feilsøk av kompliserte feil i den internasjonale nettinfrastrukturen.

Sikt jobbet fram et satsingsforslag for neste generasjon forskningsnett i 2022. Basert på ervervet innsikt over en lang tid argumenterer Sikt for kontroll over egen fiber og optisk plattform for å håndtere kapasitetsvekst, ivareta sikkerhet og analysekapabilitet med høykvalitets rutere, samt nye optiske tjenester innen fiberbasert sensing og høypresisjons tids- og frekvensoverføring.

Forskningsnettet ble forskningsinstrument

Et nybrotts-samarbeid mellom NTNU-forskere og Sikt sine fibernetteksperter gav forskerne mulighet til å bruke Sikts sjøkabler på Svalbard som forskningsinstrument. Mørk fiber i kombinasjon med akustisk sensing-teknologi gjorde at forskere kunne registrere alt fra blåhval og jordskjelv til menneskelig aktivitet og fjerne tropiske stormer ved hjelp av infrastrukturen vår.

Forskningsprosjektet resulterte i vitenskapelig publisering i de prestisjetunge tidsskiftene Nature og Marine Frontier, hvor Sikt-ansatte var medforfattere.

Forskningen fikk også bred mediedekning, og har videre resultert i finansiering av nye forskningsprosjekter.

Svalbard-prosjektet og utviklingen av ny kompetanse som det medførte er et godt eksempel på innovativ bruk av teknologi, og viktigheten av å ha infrastruktur med høy kapasitet og kvalitet.

Lokalnett CnaaS (Campus Network as a Service)

CnaaS lokalnett forlenger forskningsnettets kvaliteter helt frem til studenten, forskeren og øvrige ansatte. I 2022 har vi levert CnaaS til en rekke nye kunder, og flere avtaler er signert og skal leveres til virksomheter i kunnskapssektoren i 2023.

Vi har også et europeisk utviklingssamarbeid knyttet til CnaaS og vår egenutviklede løsning for driftsovervåkning av nettet (Argus). Dette utvikles i GÉANT-samarbeidet, hvor flere andre land nå viser interesse for å ta i bruk løsningen. Bruk av felles komponenter og programvare på tvers av Europa fører til et mer solid teknologifundament over tid, samt lavere kostnader for det enkelte forskningsnett. Vi har også et godt utviklingssamarbeid med det svenske CnaaS-teamet i vår søsterorganisasjon SUNET. De spesialiserer seg på utvikling av én del av tjenesten, vi på en annen del. Slik får begge land en bedre tjeneste enn hvis vi måtte gjøre jobben alene.

Video og telefoni

Zoom videotjeneste

Videotjenesten Zoom er i utstrakt bruk også etter Covid-19 og vi ser at bruken har stabilisert seg på nivå som ligger 15 ganger over nivået før Covid-19. Dette viser tydelig hvordan digitalisering har satt seg i undervisningen. Det oppstod et behov hos institusjonene grunnet Covid-19, men i dette behovet ble det oppdaget en fordel som blir benyttet i stor grad også etter pandemi. Den massive brukertilstrømmingen har også ført til at verktøyene har fått økt kvalitet og funksjonalitet, bedre egnet for denne store brukergruppen. Dette produktområdet i Sikt vil fortsatt være interessant å videreutvikle med gode løsninger for våre kunder. Spesielt integrasjoner mellom de ulike undervisningsverktøyene vil bli viktig for å skape en mest mulig enhetlig og sømløs opplevelse for forelesere og studenter. I 2023 skal avtalene fornyes, og prosessen er allerede i gang.

Telefoni

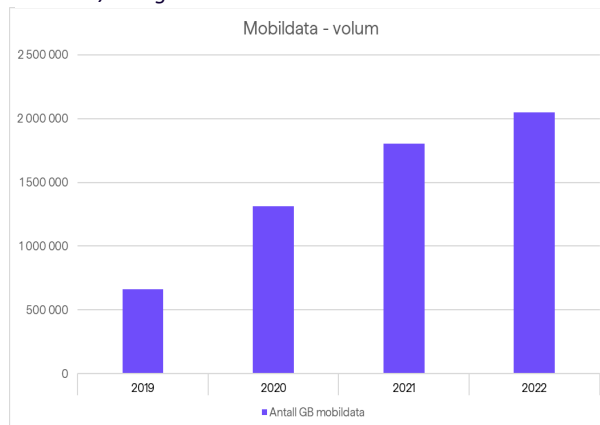
Når det gjelder fast-telefoni så ser vi en fortsatt stødig reduksjon i bruk, en trend som startet lenge før Covid-19. Innad i sektoren har vi blitt svært flinke til å erstatte telefonen med verktøy som Teams og Zoom, men det som driver volumet er behovet for ekstern kommunikasjon. Hverken Teams eller Zoom er «allemannseie», noe som gjør telefonen til et viktig felles grensesnitt for talekommunikasjon. Det gjør at Sikt fortsatt håndterer cirka 5 millioner samtaler årlig i UH-sektoren.

Hovedårsaken til at bruk av fast-telefoni avtar, er veksten i mobiltelefoni. Tross betydelig høyere kostnader enn fast-telefoni, vokser bruken av mobiltelefoni jevnt, også i UH-sektoren.

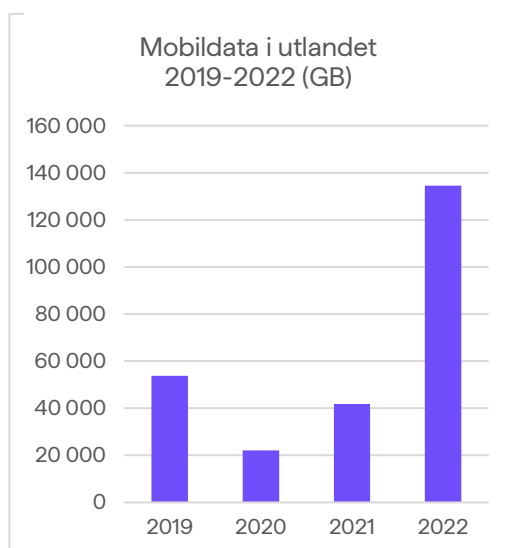
De store driverne av mobiltelefoni er bekvemmelighet og ikke minst tilgang til data for mobilen som har blitt vår digitale følgesvenn. Fra vi inngikk nåværende rammeavtale med Telia og frem til i dag, har vi gått fra omtrent 12.000 mobilabonnement i sektoren, til nesten 18.000 i dag. Dette er bare for abonnement som er dekket av arbeidsgiver. Utviklingen vi ser i volum av databruk viser en tydelig økende trend. Dette viser at mobiltelefoni med datakommunikasjon vil være et viktig område for UH i årene fremover. Dette bør ses i sammenheng med Forskningsnettet og behovene UH-sektoren vil ha for dataflyt og sikring.

Mobildatabruk avslører også at pandemien med tilhørende restriksjoner er et tilbakelagt stadium. I 2022 var mobiltrafikk i utlandet et tydelig tegn på at reiseaktiviteten har tatt seg opp igjen.

Tabell 3: Økning i bruk av mobildata i UH-sektoren 2019-2022

Tabell 4: Bruk av mobildata i utlandet 2019-2022

3.3 Mål 2: Mer datadeling for innovasjon og økt verdiskaping

Data, felles infrastruktur og kunstig intelligens kan skape nye og innovative tjenester som bidrar til sektorens og samfunnets utvikling i større grad enn tilfellet er i dag. Data bidrar til kunnskapsutvikling, bedre beslutninger og effektivisering av arbeidsprosesser. Sikt skal bidra til mer åpen tilgang til data, slik at mer data blir tilgjengelig på like betingelser og til lik kostnad for alle. Vi skal utvikle eksisterende tjenester og infrastrukturen for data, slik at sektorens behov for analyse, forskning, innsikt og produktutvikling dekkes på en bedre måte. Kvalitet på og verdien av data øker når data tas i bruk. Sikt skal også sørge for at datadeling skjer på en måte som ivaretar sikkerhet og personvern.

Sikt og sektoren må samhandle godt for at data og investeringer gjenbrukes på tvers av våre produktdivisjoner. Sikt skal også legge til rette for at eksterne skal kunne utvikle produkter og tjenester basert på sektorens data og infrastrukturen vår.

I 2022 har vi bidratt aktivt i realiseringen av Kunnskapssektorens datafellesskap (KUDAF), vi har fortsatt arbeidet med datahåndtering i forskning og modernisering av vår infrastruktur for forskningsdata. Arbeidet med å realisere Analyseplattformen (ledelsesinformasjon og beslutningsstøtte for forbedret virksomhetsstyring i UH-sektoren) har fortsatt, planen er at tjenesten skal tas i bruk i 2023.

Moderniseringen av Felles studentstystem (FS) har fortsatt for fullt, og vil bidra sterkt til å realisere med datadeling i UH-sektoren. Dette arbeidet er omtalt i kapittel 3.2.3.

3.3.1 Styringsparameter: Tilrettelegging for datadeling, innovasjon og tjenesteutvikling

KUDAF

Sikt bidrar sterkt i realiseringen av **kunnskapssektorens datafellesskap - KUDAF**. Både med kompetanse på jus, personvern, tjenstedesign og orden i eget hus, men i tillegg et utviklerteam som jobber med å realisere teknisk infrastruktur for data og analyse.

Sikt har også påbegynt sitt eget arbeid med **Orden i eget hus**, og økt tilgjengeligheten på den delen av kunnskapssektoren data som Sikt kontrollerer. I tillegg har vi jobbet bevisst med kultur for datadeling, og realisert mye av Sikts kjernedata (tjenester, kunder, avtaler, CRM, IP-register, ansattregister, organisasjonsstruktur og organisering av produktteam) som API-er.

Datahåndtering i forskning

Sikts datahåndteringsplan (DMP) er det mest brukte digitale verktøyet for planlegging av datahåndtering blant institusjoner og forskere i Norge. Dette fremkommer av en rapport som ble publisert av prosjektet [Felles infrastruktur og tjenester for FAIR forskningsdata](#) i mars 2022. Siden verktøyet ble publisert i slutten av 2019 er det opprettet cirka 16 000 planer, hvorav mer enn 4000 ble opprettet i 2022.

Verktøy gir støtte for å planlegge og sikre trygg håndtering av data i forskningsprosessen, og bidrar til at data kan deles så åpent som mulig, og så lukket som nødvendig. God datahåndtering og planlegging bidrar til forsvarlig og lovmessig forvaltning av data, samtidig som man sørger for å gjøre data FAIR.

I 2022 startet vi et planleggingsarbeid for å forbedre kvaliteten og øke integrasjonen mellom Sikts tjenester for datahåndtering, arkivering og personvern. Gjennom kvalitetsforbedringer og tettere integrasjon mellom Sikts eksisterende tjenester vil vi kunne møte sektorens behov på en kostnadseffektiv måte. Spesielt stort potensial finnes gjennom den planlagte integrasjonen mellom verktøyene for personvern og datahåndtering. Både verktøyene som brukes av studenter og forskere, og verktøyene som brukes av ledelse og administrasjon, har vi planer om å integrere tettere.

3.3.2 Styringsparameter: Bedre og mer brukervennlige løsninger for arkivering, tilgjengeliggjøring og gjenbruk av data

Infrastruktur for forskningsdata

Moderniseringen av Sikts infrastruktur for forskningsdata fortsatte i 2022. Satsingen har vært finansiert av Forskningsrådets infrastrukturprogram, H2020 prosjektet Social Sciences & Humanities Open Cloud (SSHOC) og prosjektet SurveyBanken - et samarbeid mellom OsloMet og Sikt. Ny funksjonalitet ble produksjonssatt etter hvert som elementene var klare. I utviklingen har god visualisering, kvalitet og brukervennlighet blitt prioritert – i tett samarbeid med forskningsmiljøene.

Samlet har denne infrastruktursatsingen bidratt til en helt ny plattform og nye systemer for arkivering, kuratering og formidling av data for både det norske forskningsdataarkivet og for European Social Survey, som Sikt er dataarkiv for. Data har blitt enklere å finne, bruke, kople og gjenbruke. Mer effektive programmer og rutiner for datahåndtering og brukerstøtte har gitt effektivisering som vil komme sektoren til gode.

Infrastrukturen Access Life Course er en plattform for Den norske studien av livsløp, aldring og generasjon (NorLAG), som gjennomføres av OsloMet. Sikt er partner med NOVA, OsloMet i det Forskningsrådfinansierte prosjektet som skal tilrettelegge og tilgjengeliggjøre longitudinelle livsløpdata og registerdata for forskere og studenter. Infrastrukturen er delvis i produksjon, men fortsatt under etablering frem til mai 2023. Etter hvert vil også denne datasamlingen bli koplet på dataplattformen som er utviklet i (OsloMet/EU/NFR-satsingen).

Microdata.no er en tjeneste for umiddelbar tilgang til store mengder detaljerte og koblingsbare mikrodata og registerdata fra SSB. Løsningen har vært operativ siden mars 2018 og vært i kontinuerlig utvikling og forbedring siden. Et sentralt mål for inneværende utviklingsprosjekt er å etablere microdata.no som en delingsplattform for data til forskning og analyse for flere dataeiere enn SSB.

Tjenesten har høsten 2022 etablert de nødvendige egenskapene som trengs for at data fra andre dataeiere kan behandles trygt i tjenesten adskilt fra, men koblbare med, data fra SSB. Utviklingen har foregått i samarbeid mellom Sikt/SSB og Kreftregisteret og Lånekassen som begge har vist interesse for å dele sine data på plattformen. Arbeidet med å utforme og drøfte det juridiske rammeverket som trengs for at Kreftregisteret og Lånekassen skal kunne legge sine egne data i microdata.no for kobling og analyse fortsetter i 2023.

Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB)

Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB) tilbyr bibliometriske data med verdensdekning (1980-d.d.) til forskning og administrative analyser på forskningspublikasjoner. Analysene kan vise publiserings- og samarbeidsmønstre, fagprofiler, siteringsanalyser og brukes til benchmarking.

Dataene brukes først og fremst av NIFU til forskning og utarbeidelse av blant annet Indikatorrapporten. Ut over dette brukes dataene av Forskningsrådet og institusjoner (administrative analyser).

Per i dag kreves det høy bibliometrisk kompetanse for å bruke dataene, men potensialet er stort. I 2022 har det vært gjennomført en behovs- og mulighetsstudie i samarbeid med institusjonene, med tanke på å utvikle et forenklet brukergrensesnitt til dataene. Studien viser at minst 40 institusjoner er klar til å ta dataene aktivt i bruk, mens hele 160 institusjoner vil kunne ha nytte av dataene til rapportering- og søknadsformål, med forenklet brukergrensesnitt.

NIB har etablert Bibliometriforum, som i 2022 arrangerte to samlinger med deltagelse fra 60 institusjoner. Ut fra Bibliometriforum utgår en arbeidsgruppe, som har vært med på å gjennomføre behovs- og mulighetsstudien

Dataanalyse og beslutningsstøtte

Sikt har jobbet med realisering av Analyseplattformen – ledelsesinformasjon og beslutningsstøtte. Formålet med Analyseplattformen er å bidra til forbedret virksomhetsstyring for institusjonene i UH-sektoren. Data skal tilgjengeliggjøres og legges til rette slik at ledere får tilgang til nødvendig informasjon som grunnlag for god styring og datadrevne avgjerder. Sektorens sine fag- og forvaltningsdata vil i fremtiden kunne tilgjengeliggjøres og legges til rette for departement, direktorater og andre relevante aktører i høyere utdanning og forskning.

Analyseplattformen skal understøtte lokale datavarehus og prosjektet skal nyttiggjøre seg erfaringer fra de løsningene som allerede er utviklet. Lokale datavarehusløsninger og sektorens infrastruktur for datadeling inngår som element i målarkitekturen for plattformen. Planen er at tjenesten skal tas i bruk i 2023 og da med ambisjon om å dekke institusjonenes databehov for årsrapport til Kunnskapsdepartementet som første leveranse. Prosjektet har prioritert arbeid med å etablere felles datamodeller for data fra Cristin og UH-sektorens økonomisystemer, i tillegg til FS. Prosjektet har sammen med BOTT finansiert utviklingen av en dataplattform i DFØ for å få tilgang til bredere lønns- og personaldata fra SAP enn det sektoren har i dag. Det er meningen at nye datamodeller fra SAP vil være tilgjengelig i løpet av våren 2023.

UiA har tatt i bruk analyseplattformen som pilotinstitusjon, med hovedvekt på data fra Cristin vinteren 2022-2023.

Sikt forvalter i tillegg administrative fellestjenester for konkurransegjennomføringsverktøy, rekruttering, rapport og statistikklysning studiedata (STAR) og datavarehus økonomi og virksomhetsstyring for UiB, UiO og UiT med økonomidata fra DFØ. Samlet sett har dette gitt sektoren gode verktøy på det administrative området.

STAR (Statistikk, analyse og rapporter), er en felles rapport- og statistikk-løsning for studiedata innenfor universiteter og høyskoler. Løsningen gir tilgang til standardrapporter og datakilder, samt tilrettelegger for å lage egendefinerte rapporter innenfor et vidt spekter av studieområdet. Benchmarkingsrapporter har vært prioritert i 2022, blant annet en benchmarkingsrapport for frafall i 3. semester.

3.4 Mål 3: Mer åpen forskning og nye forskningsmuligheter

I løpet av de to siste tiårene har åpen forskning fått en framtrødende posisjon i strategier og retningslinjer for forskning. En vanlig definisjon av åpen forskning inkluderer som regel åpen tilgang til publikasjoner, åpne data, åpen kildekode og åpne læringsressurser.

Sikt er nasjonal koordinator for åpen tilgang. Åpen forskning er et videre begrep med flere aktører, men også i dette arbeidet har Sikt en sentral rolle, særlig når det gjelder åpne data. Sikt forvalter flere store infrastrukturer for tilgang til forskningsdata og er eier av Sigma2, den nasjonale infrastrukturen for beregningsvitenskap og lagring av stordata. Vi er også koordinator for den nasjonale noden av det internasjonale nettverket RDA (Research Data Alliance).

Åpen og enklere tilgang til forskningsdata gir flere og mer spennende forskningsmuligheter for flere, på samme måte som åpen tilgang til resultatene gir innsikt for flere – og kan bane vei for nye forskningsfelleskap og -samarbeid.

3.4.1 Styringsparameter: Andelen åpne publikasjoner øker

I 2022 var åtte av publiser og les-avtalene Sikt forhandler fram på vegne av UH-, institutt- og helsesektoren oppe til reforhandling. Det gjaldt blant annet avtaler med store forlag som SpringerNature, Wiley og Taylor & Francis.

Det var totalt 271 deltakere med i de åtte avtalene, hvorav 30 kom inn som nye deltakere i 2022. Institusjonene kan være med på flere avtaler, så 30 nye deltakere kan bety at en institusjon velger å bli med på flere av våre avtaler. I tillegg forhandler Sikt fram avtaler med åpne forlag, og i to av disse avtalene, Frontiers og MDPI, økte antallet deltakere fra 68 til 71.

I 2022 er det også inngått avtaler med SciPost og Open Library of Humanities. De er såkalte “diamant”-forlag der tidsskriftets kostnader blir dekket av andre kilder enn abonnement eller publiseringsavgift.

Alle forhandlingene baserer seg på prinsipper støttet av Universitets- og høyskolerådet og Forskningsinstituttene Fellesarena, og de oppfylder Forskningsrådets krav i henhold til Plan S. Et eget forhandlingsråd primært sammensatt av bibliotekledere vedtok prinsipp og prioriteringer, og de deltok også i møter med de største forlagene.

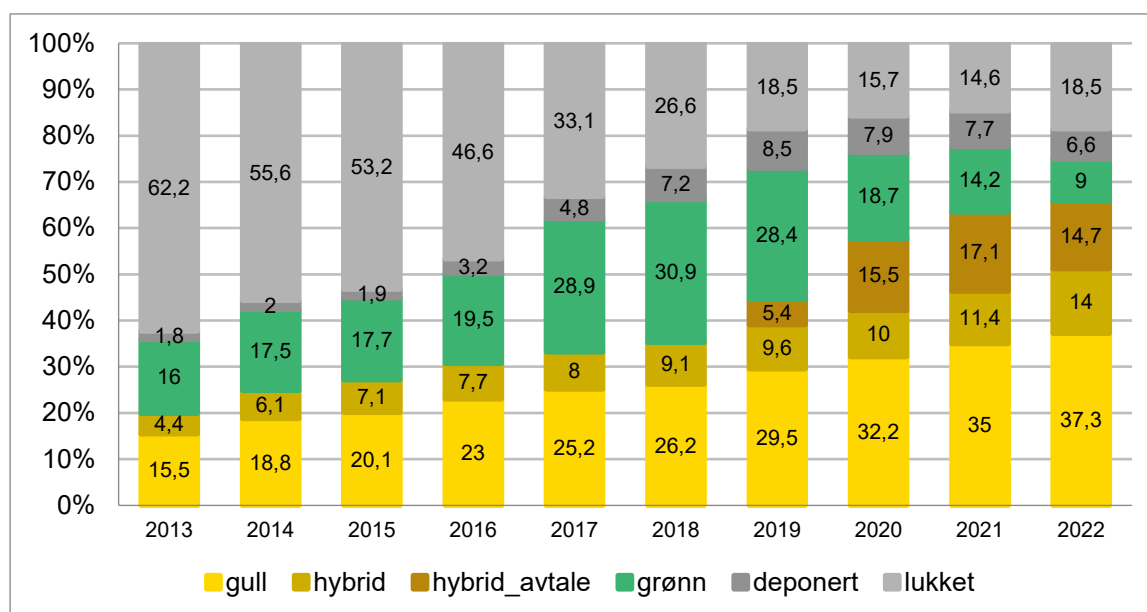
Ved utgangen av 2022 var seks av forhandlingene ferdige. Resultatet for alle var betydelig bedre økonomiske betingelser og mulighet for ubegrenset åpen publisering. Ved årsskiftet var det ennå ikke enighet med forlagene Sage og Wiley.

Det ble jevnlig informert om status for forhandlingene, og andre tiltak for åpen forskning som Sikt er ansvarlig for, til Nasjonalt forum for åpen forskning. Kommunikasjonen foregår også ved jevnlig oppdateringer på openscience.no, som Sikt er redaktør for. Nettstedet gir generell informasjon om åpen forskning, særlig åpen tilgang, og veiledninger til forskere og institusjoner om hvordan man kan publisere, finansiere og få tilgang til forskningsresultater. Det er etablert et godt samarbeid med de største forskningsinstitusjonene og andre kompetansemiljøer om innhold på nettsidene, og det er et eget redaksjonsråd for videreutvikling.

Publikasjoner: Andel åpen tilgang

Som tallene i grafen nedenfor antyder, ser den positive trenden siden 2013 ut til å flate ut. Former for umiddelbar åpen tilgang, altså gull og hybrid, ser ut til å fortsatt øke, mens andelen som blir tilgjengeliggjort via vitenarkiv ser ut til å ha avtatt tilsvarende. Dette fordi publisering i gull og hybride tidsskrift ikke kategoriseres som grønn, selv om artikkelen er deponert i vitenarkiv. Tallene forteller derfor ingenting om totalt antall deponerte artikler i norske vitenarkiv. En bekreftelse på eventuelle trender vil først foreligge i forbindelse med *Tilstandsrapport for høyere utdanning* som normalt kommer i mai måned.

Andelene er foreløpige og beregnet på et datagrunnlag som ennå ikke er komplett og som først vil foreligge etter rapporteringsfristen for publikasjoner 1. april 2023.

Figur 4: Publikasjoner fra forskere ved norske institusjoner: Andel åpen tilgang. Tallene er foreløpige.

3.4.2 Styringsparameter: Økt tilgjengelighet til forskningsdata

Sikt tilgjengeliggjør data til forskning gjennom både nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Vi har både spesialtilpassete løsninger for noen særskilte data (som European Social Survey, microdata.no og NorLAG-undersøkelsen fra OsloMet), og et stort forskningsdataarkiv for forskjellige norske spørreundersøkelser, som nå blir videreutviklet til Surveybanken.

I 2022 mottok Sikt sitt forskningsdataarkiv 99 datasett, deriblant fra Ungdata junior. I tillegg ble mange eldre datasett gjennomarbeidet på nytt og tilført mer metadata, slik at data kan visualiseres med nye verktøy fra Surveybank-satsingen. Dette har gitt bedre muligheter for både visualisering av og sammenkobling av forskjellige typer data, og at flere datasamlinger gir treff i søk på variabelnivå.

Forskningsdataarkivet/Surveybanken

Totalt var det 593 personer som mottok data fra forskningsdataarkivet I 2022. Det ble levert ut data til 349 personer for forskningsformål (inkludert doktorgradsarbeid), 198 personer mottok data til undervisningsformål, og 31 til utredningsarbeid eller annet.

ESS – European Social Survey

The European Social Survey (ESS) regnes som flaggskipet blant europeiske flernasjonale spørreundersøkelser. Undersøkelsen har siden 2002 samlet inn data om europeeres holdninger, verdier, erfaringer, atferd og livssituasjon. Sikt er dataarkiv for undersøkelsen og har ansvaret for kvalitetssikring, kuratering og publisering av data og dokumentasjon. Sikt drifter nettstedet til ESS og gir utstrakt brukerstøtte. På grunn av pandemien ble datainnsamlingen til ESS Runde 10 forsinket.

I 2022 har Sikt kuratert og publisert data fra 25 land i den nye dataportalen, med nye prosesseringsverktøy. Teamet kom i gang med forberedelser til datainnsamling for runde 11.

Ved utgangen av 2022 hadde ESS 210 000 registrerte databrukere globalt, og i løpet av året lastet rundt 21 000 brukere ned totalt 112 374 datasett. I 2022 ble det registrert 619 nye akademiske publikasjoner, av disse 452 journalartikler. Siden 2002 har data fra ESS blitt brukt i om lag 8500 akademiske publikasjoner.

Microdata.no

Bruken av microdata.no gikk markant opp i 2022. Det er fra oppstarten registrert ca. 130 publikasjoner som baserer seg på tjenesten. 60 av disse 130 publikasjonene er fra 2022.

SSB har delt nye data om utdanning, a-ordningen og sykefravær på plattformen i 2022. Data er oppdatert til siste tilgjengelige årgang/kvartal. Det er nå totalt over 400 SSB-variabler tilgjengelig, med tidsserier tilbake til 1964.

Microdata.no har en brukergruppe bestående av forskere som benytter tjenesten i sin forskning. Gjennom året er det løpende rullet ut forbedringer i funksjonalitet, ytelse og brukervennlighet som er utviklet i samarbeid med brukergruppen.

Sikt og SSB arrangerte i 2022 28 kurs i bruk av microdata.no. 480 deltagere fra 65 institusjoner deltok på kursene. Kursprogrammet er en miks av introduksjonskurs og temakurs med fokus på forskning og analyse på spesifikke domener som sysselsetting, utdanning, m.v. Temakursene innledes av domeneeksperter fra SSBs fagseksjoner. Opptak av temakursene er tilgjengelig på microdata.no.

ISSP – International Social Survey Programme

Sikt er ansvarlig for den norske deltakelsen i ISSP, en internasjonal organisasjon som gjennomfører intervjuundersøkelser i sine medlemsland. Tema for undersøkelsen varierer, men samme tema gjenta med noen års mellomrom slik at det blir mulig å måle både endringer i handlingsmønster og holdning over tid, samt forskjeller mellom ulike land og kulturer.

I 2022 har vi både bidratt til innsamling av data til ulike internasjonale moduler, og bidratt i utforming av spørreskjema til nye innsamlinger.

NorLAG/Access Life Course

Så langt i etableringsfasen (2019–2022) er det publisert 31 vitenskapelige artikler og bokkapitler., 65 forskningsprosjekter og til sammen 100 studentoppgaver, undervisningsoppgaver basert på data fra den nåværende dataportalen.

Andre initiativ for økt tilgjengelighet til forskningsdata

Som del av Cris/NVA-prosjektet blir det etablert en søketjeneste som legger til rette for en oversikt over forskningsdata og hvor de befinner seg, uansett om selve dataene ligger lagret i Nasjonalt vitenarkiv eller et annet sted. Dette vil bidra til økt finnbarhet og tilgjengelighet for forskningsdata. En slik oversikt forutsetter at den enkelte bruker etablerer koblinger mellom relevante forskningsdata og respektive publikasjoner.

Også på personvernområdet er prinsippet om at offentlig finansierte data er et kollektivt gode som skal deles, er en viktig forutsetning for SIKTs virksomhet. Sikt jobber for å finne løsninger som sikrer best mulig tilgang til forskningsdata innenfor de rammene som regelverket setter.

Som ledd i dette arbeidet ledet vi et delprosjekt i SSHOC (Social Science and Humanities Open Cloud), som ble ferdigstilt i 2022. Vi bidrar også i høringer og gir innspill der vi ser at regelverket er til hinder for at forskningen kan gjennomføres. I 2022 sendte vi brev til Helse og omsorgsdepartementet der vi argumenterte for at viktig forskning på helsetjenestene hindres på grunn av for snevre unntak i helselovene (22/00979-1). Dette fulgte vi også opp i høringsinnspillet til personvernkommissjonen sin rapport.

3.4.3 Styringsparameter: Styrking av forskningssamarbeid nasjonalt og internasjonalt

Internasjonalt nettverkssamarbeid

CESSDA (Consortium of Social Science Data Archives)

Sikt er nasjonal Service Provider for CESSDA ERIC, en paraplyorganisasjon for europeiske forskningsdataarkiver. I 2022 har Sikt bl.a. bidratt til retningslinjer for implementasjon av CESSDA sin metadatamodell for medlemsarkivene, og definert metadataspesifikasjonen for hvordan Service Providers kan gjøre tilgangsbetingelser interoperabel for CESSDA Data Catalogue.

CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure)

Sikt har status som CLARIN Knowledge Centre for Data Management. Det innebærer at vi tilbyr vår ekspertise innen datahåndtering og personvern til alle forskere som ønsker å arkivere og håndtere språkdata. Sikt samarbeider også med den norske delen av CLARIN-infrastrukturen gjennom CLARINO-PLUS-prosjektet.

DDI Alliance (Data Documentation Initiative)

Sikt er medlem i denne internasjonale organisasjonen, som utvikler felles metadatastandarder for data. Fra 2021 har Sikt hatt rollen som nestleder i Scientific Board, og fra januar 2023 har Sikt ledervervet i rådet.

I 2022 bidro Sikt til å organisere en webinarserie om metadatarelaterte emner for DDI-alliansen og CODATA (datadivisjonen i International Science Council). Vi er også aktive innenfor arbeidsgruppen i DDI som utvikler den nye tverrfaglige metadatastandarden DDI - Cross-Domain Integration.

European Open Science Cloud Association (EOSC)

Sikt er medlem i EOSC Association og deltar i flere task forces, blant annet Semantic Interoperability. Sikt er også ESS ERIC sin representant i nettverket.

EOSC er forventet å bli den europeiske infrastrukturen som vil gjøre alt av FAIR forskningsdata tilgjengelig for alle forskere gjennom felles arkitektur, infrastruktur og (styrings-)rammeverk.

Sikt bidrar på infrastrukturens side aktivt inn i utvikling av EOSC gjennom bidrag til arbeidsgruppen for langsiktig finansiering av EOSC og utforskning av hvordan å gi adgang til kommersielle tjenester gjennom EOSC. Målet er å sikre at Norge vil være en del av denne nye og viktige infrastrukturen på de riktige premissene, og at vi aktivt bidrar til å utforme premissene. Effekter vi sikter mot er at norske forskere skal ha enkel og sikker adgang til all europeisk forskningsdata og tilhørende tjenester, samt at det skapes et europeisk tjenestemarked som gir nye muligheter for oppskalering av tjenesteproduksjon.

GÉANT-samarbeidet

GÉANT er sammenslutningen av europeiske forskningsnett. Gjennom nordisk og europeisk samarbeid leverer vi en helhetlig og smidig verdensomspennende nettinfrastruktur som støtter vi forskning og undervisningssamarbeid på tvers av landegrensene, og lar forskere jobbe sammen med andre forskere, instrumenter og data, uansett hvor de må befinne seg.

Sikt bidrar aktivt inn i GÉANT-samarbeidet som har inngått en ny 7-årig partnerskapsavtale med EU-kommisjonen, hvor EU delfinansierer innsatsen. Samarbeidet vil primært omfatte nettinfrastruktur, campustjenester, overvåkningsinfrastruktur, sikkerhet, autentisering & autorisasjon (Feide) og skytjenester. Her jobber vi sammen på det som er umulig eller vanskelig å få til alene, eller på områder som gir oss bedre, billigere og mer robuste tjenester når vi jobber i fellesskap. De første prosjektene vil pågå i 2023-2024 og sikre blant annet oppgraderinger av det europeiske forskningsnettet for å håndtere stadig voksende datastrømmene til nye forskningsinfrastrukturer og instrumenter, sikkerhets- og overvåkingstjenester, samt autentiserings- og autoriseringsplattform for sømløs adgang til tjenester og forskningsinstrumenter for forskere på tvers av landegrensene.

RDA – Research Data Alliance

Sikt har siden 2019 vært organisasjonsmedlem av RDA og har i tillegg rolle som koordinator for den nasjonale noden av RDA. Den viktigste oppgaven for den norske noden er å fremme og støtte opp om et nasjonalt og tverrfaglig nettverk av forskere, samt knytte bånd mellom det nasjonale nettverket og det globale RDA-nettverket.

Noen av de viktigste aktivitetene i noden i 2022 har vært å starte etableringen av et nasjonalt kuratornettverk for FAIR forskningsdata, samt opprette et kompetanserammeverk for forskningsstøtte.

EU-prosjekter

EOSC Future

I EOSC Future prosjektet arbeider Sikt blant annet med å integrere data fra European Social Survey med miljødata. Arbeidet utføres i samarbeid med forskere fra ENVRI konsortiet, det svenske dataarkivet (SND) og ESS' hovedkvarter. I tillegg har norske forskningsinstitusjoner som NILU og Meteorologisk institutt bidratt.

De tverrfaglige integrerte dataene vil bli gjort tilgjengelig via EOSC-portalen, gjennom en kontekst data prototype applikasjon som utvikles av Sikt. Arbeidet vil også demonstrere bruk av internasjonale metadata standarder. I 2022 har det blitt jobbet med faglige vurderinger rundt valg av datamateriale, indikatorproduksjon, funksjonell spesifisering for prototype applikasjonen, samt med å utvikle samarbeidsrutiner rundt dette tverrfaglige prosjektet.

EOSC Nordic

EOSC Nordic, som ble avsluttet i 2022, var et samarbeidsprosjekt mellom en rekke organisasjoner og institusjoner i Norden og Baltikum som jobber for å fremme åpen vitenskap og støtte forskere og forskningsinstitusjoner i å dele og gjenbruke forskningsdata og andre forskningsressurser.

Sikt deltok blant annet i arbeid med å vurdere og måle omfanget av FAIR-implementering blant utvalgte digitale forskningsarkiv i regionen.

Sustain 2

Dette H2020-prosjektet har som formål å styrke ESS sin vitenskapelige bærekraft. Sikt tilrettelegger, dokumenterer og publiserer paneldata som samles inn i prosjektet. I 2022 har Sikt mottatt og prosessert første del av paneldata samt startet med tilrettelegging av metadata. Det pågår også en prosess med mål om å få tettere integrasjon mellom ESS og European Values Study, der sistnevnte innlemmes som en roterende del av ESS' spørreskjema fra og med 2027.

WorldFAIR

I prosjektet samarbeider Sikt med det australske dataarkivet, ADA, om FAIRifisering og harmonisering av tekniske og surveyfaglige løsninger med utgangspunkt i ESS-dataarkivet og ADA sitt satelittprosjekt AussiESS.

3.5 Mål 4: Styrket informasjonssikkerhet og personvern innenfor kunnskapssektoren

Sikt har gjennom 2022 levert godt på og videreutviklet sitt tjenestetilbud innen informasjonssikkerhet og personvern. Sikt jobber også tett med sektoren om kompetanseheving og erfaringsutveksling gjennom en rekke ulike samarbeidsarenaer, kurs og webinarer.

Norske universiteter og høyskoler sikret finansieringen av en **fellestjeneste for cybersikkerhet** gjennom et vedtak i Digitaliseringsstyret. De 21 statlige virksomhetene har et fagmiljø å sparre med og lene seg på når det er behov for det. Sikt har tydeliggjort hvilke sikkerhetstjenester våre kunder kan kjøpe, og til hvilken pris. Og vi har etablert en forretningsmodell som sikrer at våre leveranser er økonomisk bærekraftig, samtidig som det gir kundene reell valgmulighet knyttet til ønsket tjenestenivå.

Bruken av Sikts **personverntjenester** fortsetter å øke, og Sikt har jobbet for å forenkle og automatisere stadig mer av vurderinger av behandling av personopplysninger.

3.5.1 Styringsparameter: Bedre deteksjons- og analysekapasitet og økt evne til å håndtere trusler

Deteksjons- og analysekapasiteten ble økt som følge av den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa. Dette ble gjort ved interne omdisponeringer og hyppigere informasjonsutveksling med sektorens incident response teams. Gjennomføring av sektorøvelsen Morris i september, samt en økende grad av informasjonsdeling virksomhetene imellom har også bidratt til en bedre deteksjons- og analysekapasitet i norsk kunnskapssektor.

Cybersikkerhetssenter for forskning og utdanning skjerpet beredskapen på oppfordring fra Kunnskapsdepartementet i forbindelse med konflikten i Ukraina. Sektorens felles responsmiljø er nå bedre rustet for fremtidige hendelser – både i form av kompetanse og kapasitet.

Det er viktig å stå sammen mot et stadig økende trusselbilde, både innenfor kunnskapssektoren, mellom de ulike sektorene og mellom land vi har nære forbindelser til. Dette krever økt satsing fremover for å kunne utgjøre en forskjell over tid. Vi har allerede etablert samarbeid med Norsk Helsenett rundt sårbarhetsscanning. Gjennom NORDUnet har vi etablert et nordisk samarbeid rundt informasjonssikkerhet.

3.5.2 Styringsparameter: Økt kompetanse på informasjonssikkerhet og personvern i sektoren

Informasjonssikkerhet

En sentral oppgave for SIKTs Cybersikkerhetssenter for forskning og utdanning er forebyggende arbeid og samarbeid med sektoren for å sikre deling av kunnskap og erfaring rundt informasjonssikkerhet i kunnskapssektoren.

Våre kunder har i 2022 fått tilgang til dagsaktuelle læringsressurser til bruk for opplæring, forebygging og beredskap på egne virksomheter. Tiltakskortet for løsepengevirus og webinarer vi arrangerte om kontroll med kunnskapsoverføring som hadde over 150 deltakere er gode eksempler på dette.

I 2022 fikk sektoren også for første gang øve sammen på en cyberhendelse i Øvelse Morris hvor 17 virksomheter deltok. Dette gav verdifull læring og erfaring for alle som deltok.

Sikt samlet alle som jobber med informasjonssikkerhet hos våre kunder til en fysisk samling i Trondheim i november 2022. Der fikk vi dele erfaringer, kompetanse og kunnskap, og ikke minst treffe hverandre og bli kjent på tvers av virksomheter, slik at tillitsnettverkene kunne vokse. Tilstedeværelsen fra Kunnskapsdepartementet, HK-Dir og gode samarbeidspartnere som for eksempel PST, NSM, Sikresiden og Politiet gir kundene trygghet rundt at vi har kontakter og relasjoner til andre viktige samfunnsfunksjoner.

Øvelse Morris – Første cybersikkerhetsøvelse for hele sektoren

Hele 17 virksomheter i kunnskapssektoren fikk i september 2022 praktisk øvelse i håndtering av en cybersikkerhetshendelse i sanntid. Øvelse Morris, som ble arrangert av Sikt i samarbeid med NTNU Cyber Range, viste alle som deltok hvilken verdi samarbeid på tvers gir i slike situasjoner. Øvelsen ble en suksess, og Sikt ser frem til å invitere Kunnskapssektoren til en ny samarbeidsøvelse allerede i 2024.

Personvernombudstjeneste

Sikt tilbyr avtaler om å fungere som personvernombud for virksomheter, primært forskningsinstitutter. I 2022 var vi personvernombud for European Social Survey (ESS ERIC), NKVTS, Sintef, FAFO, CMI, NORCE, ISF, NUBU, Simula Research Laboratory og PRIO (Peace Research Institute Oslo), og totalt hadde vi avtale med 10 virksomheter om å være personvernombud. Til sammen utgjør disse avtalene 3 årsverk. Dette er en tjeneste vi startet med i 2018, og som vi videreutvikler.

Personverntjenester for forskning

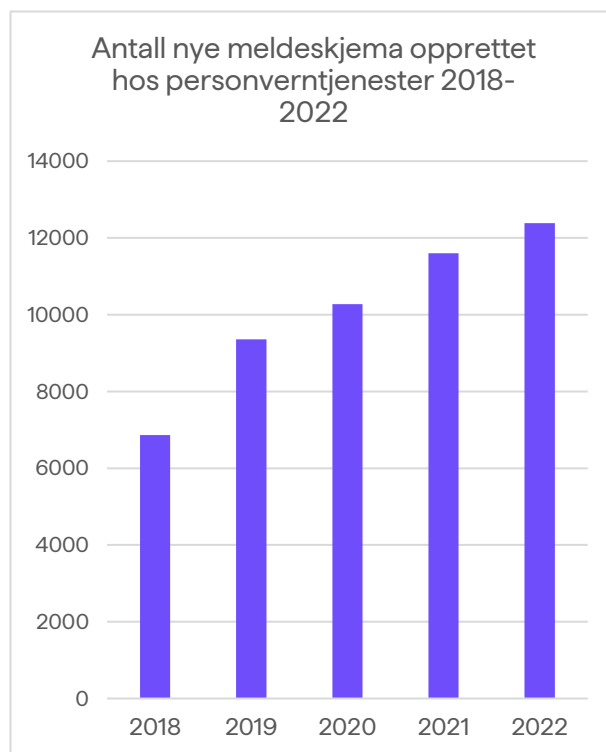
I 2022 hadde rundt 130 institusjoner avtaler med Sikt om personverntjenester, inkludert alle universiteter, de fleste høyskoler, forskningsinstitutter med offentlig grunnbevilgning, instituttsektoren, flere helseforetak, sykehus og andre institusjoner som driver med forskning. Hovedformålet med personverntjenestene er å bidra til at norske forskere får lovlig tilgang til nødvendige persondata, og sikre likebehandling av forskning på tvers av institusjoner, fagområder og prosjekter.

Etter avtalen gir Sikt råd til forskere og studenter slik at forskningsprosjekter starter, gjennomføres og avsluttes på en måte som ivaretar personvernet. Videre bistår Sikt institusjonene med nødvendig oversikt og dokumentasjon slik at de kan ivareta lovpålagte styrings- og kontrolloppgaver for behandlinger av personopplysninger til forskningsformål.

Personverntjenestene våre mottar innmeldinger fra alle fagområder og på alle nivå. Fasit for 2022 ble 12 383 innmeldinger, en fortsatt oppgang fra året før hvor det kom 11 604 meldinger. For prosjekter med varighet over tre år sender vi ut en påminning om å melde fra om eventuelle planlagte endringer i prosjektene. For alle prosjekt sender vi slutthenvendelse og etterspør om student/forsker er ferdige med å behandle personopplysninger. Mange av disse henvendelsene resulterer i endringsmeldinger, og i 2022 vurderte vi 5037 endringsmeldinger. Disse vurderingene kommer i tillegg til vurdering av nye innmeldinger.

Systemutvikling personverntjenester

I 2022 avviklet vi de gamle Meldingsarkivet som inneholdt behandlinger av personopplysninger meldt før 2018. En del pågående behandlinger ble overført til nytt system, mens andre ble arkivert eller følges opp manuelt. Avvikling av det gamle systemet betyr at vi kan bruke alle ressursene på å videreutvikle systemene som ble laget i 2018.

Tabell 5: Antall nye meldeskjema hos personverntjenester siste fem år

Videreutvikling av systemene har vært en høyt prioritert arbeidsoppgave gjennom hele 2022. De to viktigste er automatisk vurdering av behandling av personopplysninger som har lav personvernulempe og risiko, og digitalisering av DPIA-prosessen (vurdering av prosjekter med risiko for høy personvernulempe). Målet med digitalisering av DPIA-prosessen er at vurderingstiden for DPIA skal reduseres betydelig, samt sikre at vurderingen (DPIA) er lett tilgjengelig for alle involverte parter. Arbeidet fortsetter i 2023.

Automatisk vurdering av behandling av personopplysninger gir inntil 40% av forskere og studenter svar innen 24 timer

En viktig videreutvikling av personverntjenestene i Sikt i 2022 var automatisk vurdering av behandling av personopplysninger som har lav personvernulempe og risiko, etter forhåndsdefinerte kriterier. Det medfører at forskningsprosjekter som fyller kriteriene får en betydelig redusert vurderingstid, og at mange studenter og forskere kan motta automatisk vurdering innen 24 timer.

Erfaringen etter at funksjonaliteten ble tatt i bruk i november 2022, tilsier at automatisk vurdering fungerer godt, med det foreløpige resultat at opp mot 40 % av innsendte meldeskjema i perioden kan få automatisk vurdering. Dette sparer mye tid og ressurser for kunnskapssektoren for de institusjonene som velger å benytte seg av funksjonaliteten.

Opplæring i personvern og datahåndtering

Sikts personverntjenester tilbyr opplæring i personvern i forsknings- og studentprosjekter, om personvern og databehandling, og databehandlingsplan i forsknings- og studentprosjekter, til institusjonene vi har avtale med. Opplæringen skjer hovedsakelig på etterspørsel. Vi har i 2022 holdt både digitale og fysiske kurs og webinarer. I tillegg har vi deltatt på flere interne seminarer hos våre kunder.

Til sammen hadde Sikt 12 opplæringsoppdrag hos eksterne i 2022 på dette området, for ca. 500 personer. Målgruppen er både ledelse, forskningsadministrasjoner, forskere og studenter. Vi hadde i tillegg seks kurs for NMBU om temaene datahåndtering og personvern, som del av avtalen mellom NMBU og Sikt om institusjonsverktøy for datahåndtering.

3.5.3 Styringsparameter: Tilbud av relevante tjenester som reduserer identifisert risiko for informasjonssikkerhet og personvern på sektornivå

Cybersikkerhetssenteret har et oppdatert avtaleverk, slik at det er enklere for kundene å forstå hvilke tjenester Sikt tilbyr og hvordan vi behandler personopplysningene til sluttbrukerne våre.

Kunder av Sikts Cybersikkerhetssenter for forskning og utdanning får tilbud om månedlig oversikt over kjente sårbarheter i sin infrastruktur som er tilknyttet internett gjennom Cybersikkerhetssenteret sin kontinuerlige sårbarhetsscan. Dette er verdifull informasjon når lokalt sikkerhetsarbeid skal prioriteres og gjennomføres.

Sikt høster også selv verdi fra cybersikkerhetssenteret, og har lukket mange sårbarheter, tatt i bruk sektorens felles logg-løsning for mange av fellestjenestene, etablert et Incident Response Team (IRT-team), utført en rekke risiko og sårbarhetsvurderinger, verdioversikter og kritikalitetsvurderinger. En

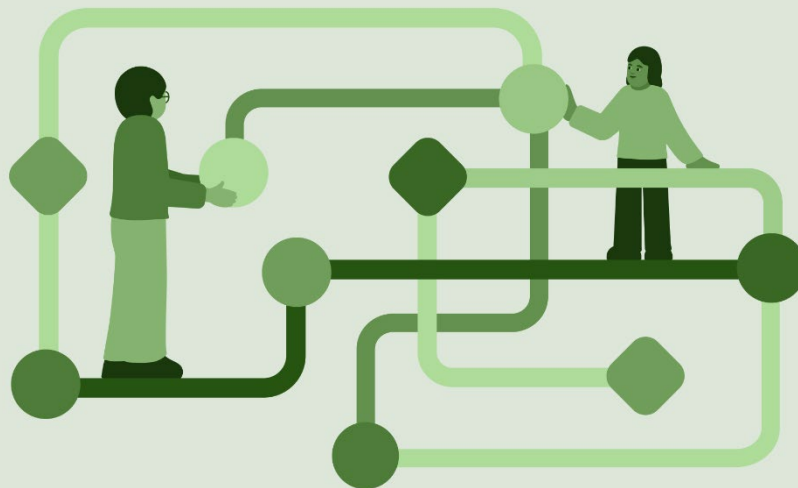
betydelig innsats er også lagt ned i å flytte tjenester fra legacy-infrastruktur over på vår moderne utviklingsplattform, noe som gir økt informasjonssikkerhet, bedre kontroll og oversikt.

Cybersikkerhetssenteret har også etablert et nytt, moderne kjøretidsmiljø på norsk jord og direkte tilknyttet forskningsnett. Dette kommer kundene til gode ved at nye tjenester etableres raskere og de er enklere å vedlikeholde. Videre har senteret effektivisert driften ved å gå fra tre kjøretidsmiljø til ett. Dette frigjør kraft til å levere flere og bedre sikkerhetstjenester til kundene våre raskere enn før.

Det er også jobbet godt med å øke robustheten på Feide-tjenesten i 2022. Dette er viktig med tanke på kritikaliteten til tjenesten og et forverret trusselbilde.

EduRoam er et produkt som gir sikker pålogging på trådløst nettverk stadig flere steder. I 2022 var det 6.4 milliarder pålogginger over hele infrastrukturen verden over. EduRoam gir bekymringsfri, sikker og effektiv jobbing på stadig flere steder.

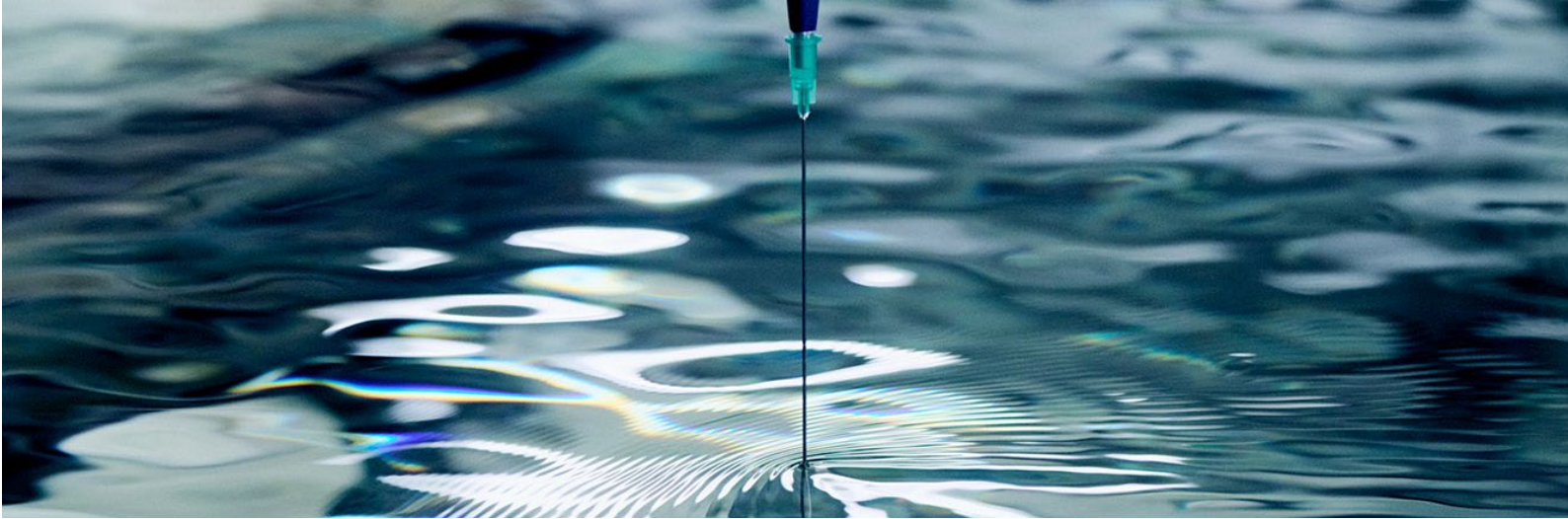
2022 var et godt driftsår for **Forskningsnett** med god regularitet på oppgradering av programvare i rutere og nettelementer. Forskningsnett leverer kontinuerlig bidrag av trafikkflytdata fra forskningsnettets rutere til cybersikkerhetssenteret for analyse og deteksjon av cyberhendelser og -trender.

3.6 Oversikt tildelinger fra KD gjennom 2022

Oversikt over oppdrag	Kommentar
Oppdrag gitt 4.1.2022 i tildelingsbrevet 2022	
Spesielle driftskostnader	<p>I 2019 bevilget Stortinget midler til et fireårig program for informasjonssikkerhet, og Unit fikk tildelt 17,5 mill. kroner årlig i perioden 2019-2021 til dette programmet. 2022 var siste år med tildeling til dette programmet. 5 mill. kroner av den samlede tildelingen til programmet dekker oppgaver overført fra Unit til HK-dir. Sikt fikk dermed tildelt 12,5 mill. kroner for programmet i 2022.</p> <p>I første del av programperioden ble ressursene prioritert til «Analysesenter og Responsmiljø», og ressursbruken til «Rådgivning og kompetanseheving» har gradvis økt i programperioden. I 2022 bidro resultatene fra disse prosjektene til at Cyber-sikkerhetscenter for forskning og utdanning ble vedtatt av Digitaliseringsstyret som en fellestjeneste i UH-sektoren.</p> <p>Programmet leverte i oktober 2022 egen sluttrapport til Kunnskapsdepartementet. Arbeidet er også omtalt i kapittel 3.5.</p>
Tilbakebetaling av midler, supplerende tildelingsbrev 23.06.2022 (RNB)	
Reduksjon som følge av gevinst fra endrede jobbreisevaner	Bevilgningen til Sikt på kap. 273, post 50 ble redusert med 279 000 kroner på grunn av forventede budsjettgevinster fra endrede jobbreisevaner som følge av pandemien. Beløpet er tilbakebetalt.
Oppdrag og tilbakebetaling av midler, supplerende tildelingsbrev 15.12.2022	
Tilbakebetaling av midler for NORDUnet-kontingent	Stortinget vedtok å redusere bevilgningen til Sikt som dekker kontingenten til NORDUnet, som følge av valutakursendring. Bevilgningen til Sikt for 2022 ble redusert med 5 920 000 kroner. Beløpet ble tilbakebetalt i januar 2023 etter dialog med KD.
Utvikling av utdanningsregister	<p>Sikt skal utvikle et nasjonalt utdanningsregister. Oppdraget finansieres med 8,65 mill. kroner i 2022. Dette er som del av en totalramme på 13,95 mill. kroner, der 5,3 mill. kroner av dette vil framgå av ordinært tildelingsbrev for 2023.</p> <p>Våren 2023 så kartlegges brukerbehovene til registeret, og så starter utviklingen høsten 2023. Første versjon av registeret er planlagt ferdig høsten 2024.</p> <p>Omtalt i kapittel 3.2.3.</p>

Tabell 6: Oversikt over tildelinger fra KD gjennom 2022

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Intern styring og kontroll

Den interne styringen i Sikt er tilrettelagt for å svare ut god styring og kontroll internt, og sammen med brukerne våre. Årshjulet for virksomhetsstrategi, mål- resultatstyring, porteføljestylingen, økonomistyring og intern kontroll er tilpasset etatsstyringens kalender. Siden Sikt er en nyetablert virksomhet, ble strategien og nøkkelresultatene fastsatt mot midten av 2022.

Fra 2023 oppdateres virksomhetsstrategien og nøkkelresultatene i begynnelsen av året, og sammen med budsjettet settes ambisjoner og rammer for året. Mål- og resultatstyring, porteføljestylingen og økonomistyringen skjer med tertialvise gjennomgående resultatevalueringer i året, og to mer overordnede risikobaserte evalueringer. Porteføljestylingen i Sikt omfatter styring og kontroll av investeringstiltak. I tillegg til å være et virkemiddel for styring- og kontroll, er mål- og resultatstyring et kulturbyggende verktøy som er integrert i den kontinuerlige produktutviklingen og ledelsen i Sikt. Hver mandag prioriterer alle ledd i organisasjonen ukens oppgaver opp imot mål og nytteeffekter (mandagsmål), og hver fredag gjennomgås prestasjoner og læringspunkter (fredagsfeiring).

Samstyringsmodellen for digitalisering er et annet sentralt virkemiddel for styring i Sikt. Gjennom Samstyringsmodellen tilrettelegger Sikt for brukerinvolvering om prioriteringer av investeringstiltak, risikostyring og brukermidvirkning i produktutviklingen. På den måten bidras det til at produktene utvikles på en brukerorientert måte og gir mest mulig nytteverdi for sektoren.

Sikt utfører porteføljestyling og oppfølging av nasjonale utviklingsprosjekt og fellestjenester, og har også i 2022 gjennomført tiltak for å ivareta oppgaven. Porteføljestytingsprosessen er iverksett i tråd med vedtatt porteføljehåndbok, og standardisert rapportering for tiltakene i den nasjonale digitaliseringsporteføljen er gjennomført med 5 rapporteringer i 2022. Tiltaksporteføljen håndteres i alle møter i Digitaliseringsstyret og alle prosjekt rapporterer i tråd med rapporteringsstandarden.

Sikt har i 2022 ikke hatt merknader fra Riksrevisjonen til oppfølging.

4.1.1 Økonomistyring i Sikt

Regnskapsresultatet for 2022 viste et merforbruk på cirka 9,1 millioner kroner. Dette er noe bedre enn budsjettet som la til grunn et underskudd på 12,5 millioner kroner.

Sikt har gjennom 2022 arbeidet med å slå sammen tre virksomheter med ulike økonomimodeller. På tross av mange endringer i et etableringsår har vi klart å holde kontroll på resultatet. Økonomioppfølgingen er gjort gjennom månedlig økonomistatus, men også gjennom utvidet prognosegjennomgang etter tertial 2. På denne måten har Sikt hatt kontroll og forutsigbarhet på tross av et ekstraordinært år med mange usikkerhetsmomenter og engangskostnader.

4.1.2 Tilskuddsforvaltning

Sikt har utbetalt 35,3 millioner kroner i kontingent til NORDUnet. Beløpet er avregnet mot valutakursendringer.

4.1.3 Eierstyring

Sigma2

Sikt etablerte eierstyringen av Sigma2 AS i 2022 og laget et årshjul med aktiviteter; blant annet å holde generalforsamling og gjennomføre dialogmøter med selskapet. Eierstyringen skjer i samsvar med Sikt sin policy for eierstyring, som er fastsatt på bakgrunn av statens eierskapspolitikk og gjeldende lovgivning.

I 2022 har Sikt hatt god dialog med Sigma2 AS. Dialogen har omhandlet blant annet styresammensetning, digital transformasjon, Sikt sine forventninger til Sigma2 AS for 2022 og arbeidsdelingen mellom Sikt og Sigma2 AS.

Sigma2 AS holdt ordinær generalforsamling 20. juni 2022. Generalforsamlingen godkjente regnskapet, årsberetningen og revisors godtgjørelse for 2021. Generalforsamlingen vedtok nytt navn og nye vedtekter for selskapet. Videre fastsatte generalforsamlingen styrets godtgjørelse.

NORDUnet

Sikt er deleier og representert i styret i det nordiske nettsamarbeidet NORUNet. I 2022 overtok divisjonsdirektør i Sikt, Tom Are Røtting, styreleder vervet for NORUNet. Sikt utbetalte i 2022 35,3 millioner kroner i kontingent til NORUNet, kontingenten finansieres over statsbudsjettet.

Sentrale satsinger for NORUNet gjennom 2022 har vært samarbeid om sikker påloggingsinfrastruktur, informasjonssikkerhet, og oppgraderinger av det europeiske forskningsnettinfrastrukturen gjennom GEANT-samarbeidet. I tillegg har den nordiske forskningsinfrastrukturen EISCAT-3D og arktiske fiberkabler vært sentrale satsingsområder.

4.1.4 Finansieringen av Sikt

Totale inntekter for Sikt var 702 millioner kroner for 2022 og fordeler seg på bevilgningsinntekter, brukerinntekter og tilskudd.

Bevilgningsinntekter

Sikt fikk utbetalt bevilgning på 200 millioner kroner eksklusive midler til utbetaling av kontingent til NORDUnet. Inntektsført bevilgning i 2022 utgjør 166 millioner kroner. Dette består i 2022 av bevilgningsmidler som tidligere ble utbetalt til de tre sammenslåtte organisasjonene som skal opprettholde og videreføre tidligere leveranser fra de tre virksomhetene.

Bevilgningsandelen i Sikt er lav, og utgjorde 23,8 prosent i 2022.

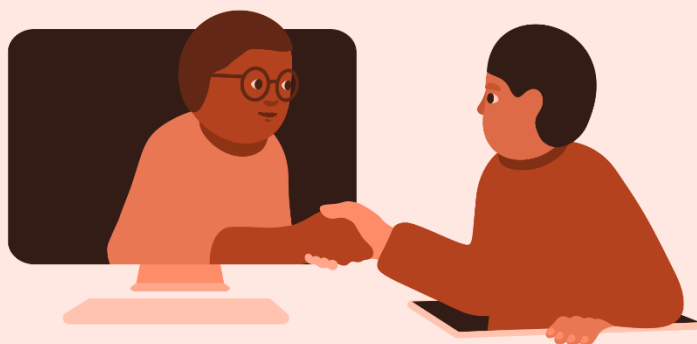
Brukerinntekter

Omtrent 73,5 prosent av Sicts inntekter er brukerinntekter fra tjenestene. Disse blir fakturert sektoren, private høyskoler, kommuner og andre brukere. Store deler av tjenestene blir forhåndsvarslet hver høst i eget brev til hver enkelt virksomhet som mottar tjenester fra Sikt. I brevet følger vedlegg med oversikt over kostnadsestimater for de ulike tjenestene virksomheten vil bli fakturert for i påfølgende år.

Tilskudd

Tilskuddsmidler består av prosjektmidler fra Forskningsrådet og midler fra EU-prosjekter og andre europeiske institusjoner som CESSDA ERIC og ESS ERIC. Vi deltar i disse samarbeidene blant annet for å oppfylle målet om å styrke Norges utdannings- og forskningssamarbeid med Europa, og i tråd med føringer i tildelingsbrevet som sier at aktiv deltakelse i de europeiske programmene er av stor betydning (jf. strategiene for norsk deltakelse i Horisont Europa2 og Erasmus+3), og videre at utdannings- og forskningssamarbeidet bør sees i sammenheng for å gjensidig styrke hverandre. Sicts deltakelse i internasjonalt samarbeid er omtalt i kapittel 3.

Tilskuddsinntekter utgjorde 2,7 prosent av inntektene i 2022.

4.1.5 Digitaliseringsstyret og forvaltning av felles investeringsmidler for tiltak i den nasjonale digitaliseringsporteføljen for høyere utdanning og forskning

Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning er etablert for å sikre hensiktsmessig og forpliktende brukerinvolvering, slik at en styrker digitaliseringen i sektoren. Modellen gir institusjonene medvirkning og innflytelse gjennom deltakelse i fora for prioritering, styring og forvaltning av felles digitaliseringstiltak og fellestjenester i sektoren. Modellen har tilrettelagt for sektorinvolvering om beslutning av Handlingsplan for digitalisering i høyere utdanning og forskning (2021-2025).

Handlingsplanen har ligget til grunn for prioriterte satsinger også i året som har gått, og det er igangsett og gjennomført prosjekt innenfor alle handlingsplanene sine fagområder. Totalt 17 tiltak har vært gjennomført eller videreført i året som har gått, og det er 9 tiltak i porteføljen ved avslutningen av 2022. Ansvar for sekretariatet til Digitaliseringsstyret har vært hos Sikt i 2022, og er overført fra Sikt til HK-dir fra 1.1.2023. Ansvar for forvaltning av felles investeringsmidler på vegne av Digitaliseringsstyret og porteføljestyringen vil fortsatt ivaretas av Sikt.

Digitaliseringsstyret vedtar årlig ramme for felles investeringsmidler og fastsetter årlig en sum som hver enkelt høgskole og universitet skal betale inn til ordningen. Innbetalinger og utbetalinger av midler føres som et særskilt resultatområde og inngår i rapporteringen til statsregnskapet.

Sikt har i 2022 mottatt felles investeringsmidler på 37,5 millioner kroner, og hadde i tillegg en inngående balanse fra 2021 på 35 millioner kroner. Midlene er benyttet til å finansiere tiltak som bidrar til strategisk måloppnåelse for sektoren, herunder FAIR forskningsdata, Analyseplattform for beslutningsstøtte, Felles masteropptak og Felles studentsystem. Tabellen under viser oversikt over felles investeringsmidler for 2022.

Tabell 7: Oversikt rapporteringsområder for felles investeringsmidler per 31.12.2022

Beskrivelse	Vedtatt	Beløp
Restmidler fra 2021 (balanseført)		34 976 851
Innbetalt fra UH-sektoren i 2022		37 500 000
Innbetalt fra Sikt 2022		1 406 668
Utbetaling/overføring til vedtatte prosjekt		
Datadeling	DS 6/2020	2 685 458
Analyseplattformen - ledelsesinfo og beslutningsstøtte	DS 37/2021	12 900 000
Nasjonal samordning av masteropptak	DS 39/2021	11 903 715
Modernisering av Felles Studentsystem	DS 37/2021	31 000 000
Arbeidslivsportalen	DS 54/2021	8 000 000
Felles infrastruktur og tjenester for FAIR forskningsdata	DS 9/2021	915 527
Tilgjengeliggjøring og deling av forskningsadministrativ informasjon (TILDE)	DS 8/2021	828 423
Forbedring av tjenester for import av publikasjonsdata	DS 25/2021	1 840 000
Digitale læringsressurser (DLR)	DS 7/2022	3 810 396
Sum utbetalinger 2022		73 883 519
Saldo felles investeringsmidler per 31.12.2022		0

4.1.6 Utvikling i lønnskostnader og antall ansatte

Sikt økte fra 330 til 361 faste ansatte i løpet av 2022 i tillegg hadde vi 28 midlertidig ansatte i januar, mot 26 i desember 2022. Økningen i antall ansatte kan forklares med at flere stillingsutlysninger ble satt på vent i de tre tidligere virksomhetene i påvente av etablering av Sikt. I tillegg har Sikt fått økt oppdragsmengde.

Samlede personalkostnader utgjorde 342,4 millioner kroner, inkludert sosiale kostnader.

4.1.7 Sykefravær og turnover

Sikt sitt samlede sykefravær for 2022 var 5,3 prosent. Dette er relativt lavt med tanke på sykdoms- og smittesituasjonen i Norge i 2022.

Turnover beregnes ved å se på gjennomsnittlig antall faste ansatte i en gitt perioden og antall fratredelser. Det har generelt i samfunnet vært noe høyere jobbtrotasjon etter Covid19-pandemien. Sikt merker godt den ekstreme konkurransen etter IT kompetanse. Vi er fornøyd med å ha klart å holde turnover på 9 prosent på tross av at våre ansatte er ettertraktet og den store omstillingen vi har vært inne i.

4.1.8 Kompetanse- og lederutvikling i Sikt

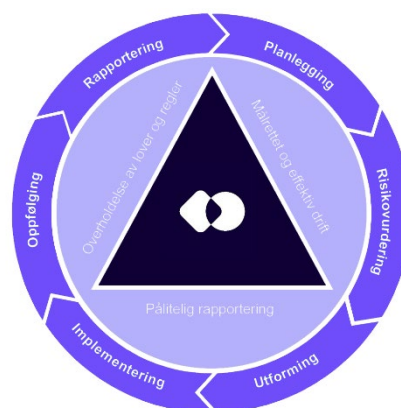
Sikt har et tydelig mål om å levere kontinuerlig verdi gjennom arbeid i tverrfaglige produktteam. Dette målet reflekteres i organisasjonsformen vår med todelt ledelse i produktdivisjonene, og i at alle ansatte tilhører team som skal jobbe etter smidig metodikk. Læringsaktivitetene i oppstartsåret har derfor vært knyttet til å skape trygghet rundt smidige prinsipper og arbeidsform. Her har vi utviklet en egen metode som ledere og ansatte får delta i, kalt "Læringsverksted". Læringsverksted er en arena for utprøving, læring og deling i Sikt.

4.1.9 Internkontroll

Sikt bygger internkontrollen sin på, og arbeider kontinuerlig med, disse fem komponentene som skal understøtte målene om målrettet og hensiktsmessig drift, pålitelig rapportering og følgning av lover og regler:

- Kontrollmiljø
- Risikovurderinger
- Kontrollaktiviteter
- Informasjon og kommunikasjon
- Oppfølging

I forbindelse med opprettelsen av Sikt, har rammeverket for internkontrollen i Sikt tatt utgangspunkt i tidligere internkontroll fra Unit, NSD og Uninett. Internkontrollen i Sikt er likevel i hovedsak basert på rammeverket fra Unit, da dette var det mest dekkende for krav til internkontroll i det offentlige. Mange av de styrende dokumentene som ble sett på som mest nødvendig, ble ferdigstilt og godkjent i forkant av opprettelsen av Sikt. I 2022 har det vært høyt

Figur 6: Internkontroll i Sikt

prioritert å ferdigstille policyer og prosedyrer på de områdene det er vurdert nødvendig. Spesielt innenfor informasjonssikkerhet og personvern har ledelsessystem vært en viktig og høyt prioritert leveranse. For å skape forutsigbarhet i arbeidet, er det laget et årshjul for faste aktiviteter.

Risikostyring er et vesentlig element i Sikt's internkontroll. Det ble gjennomført risikoanalyse som en del av etableringen til Sikt, og det er gjennomført risikoanalyser på flere nivå i 2022, også på virksomhetsnivå.

Registrering og håndtering av avvik er et viktig verktøy for kontroll og forbedring. Sikt har derfor gått til innkjøp av og implementert et nytt avvikssystem i 2022. Dette letter registrering av nye avvik og sørger for bedre oppfølging og rapportering. Hovedvekten av innmeldte avvik ligger i kategorien informasjonssikkerhet, og for Sikt er det høyt prioritert å håndtere og lukke disse. Ledelsen mottar tertialvis rapportering av avvik.

4.1.10 Ledelsessystem for informasjonssikkerhet og personvern

I 2022 utarbeidet Sikt styrende og gjennomførende del av ledelsessystemet for informasjonssikkerhet. I 2023 skal Sikt implementere disse i virksomheten.

Formålet med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og personvern er å ivareta de informasjonsverdier som utvikles, behandles og forvaltes gjennom Sikt.

- Styrende del er overordnet og retningsgivende for arbeidet med informasjonssikkerhet i Sikt. Den skal revideres av øverste ledelse ved behov, minimum årlig, basert på ledelsens gjennomgang av informasjonssikkerheten. Styrende del inneholder ledelsens mål og strategi for informasjonssikkerhet og personvern, akseptkriterier for risiko og sikkerhetsorganiseringen.
- Gjennomførende del består av rutiner og arbeidsdokumenter som ligger til grunn for operativ informasjonssikkerhet og personvern. Gjennomførende del av ledelsessystemet består av 15 prosedyrer innen informasjonssikkerhet, samt 11 prosedyrer innen personvern, i tillegg til en policy for begge fagområdene.

Kontrollerende del av ledelsessystemet vil bli ferdigstilt i løpet av første del av 2023. Kontrollerende del består av rutiner og arbeidsdokumenter som ligger til grunn for å kontrollere og kunne oppnå forbedring i arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

4.1.11 Arkiv

Arkivet til Sikt er en videreføring av Unit sitt tidligere arkiv. Etter samråd med Arkivverket, ble det ikke vurdert nødvendig å gjøre et skarpt skille i forbindelse med etableringen av Sikt. I 2022 har prioritet vært å legge til rette for ny organisering i arkivsystemet, opplæring og ferdigstilling av arkivplan med rutiner.

Lokalene i Bergen har store mengder papirarkiv etter tidligere NSD, og det er i den forbindelse satt i gang et arbeid med å skanne de delene som er nødvendig å bevare. Siden det skal flyttes lokaler i Bergen i 2023, er dette et arbeid som har fått høy prioritet.

4.2 Fellesføringer fra regjeringen

4.2.1 Effektivisere konsulentbruken

Som leverandør av IT-tjenester til kunnskapssektoren har Sikt alltid en viss andel konsulenter inne i virksomheten til enhver tid, avhengig av oppdragsmengde og kompetansebehov. Vi skal bygge og rekruttere kompetanse internt der det er nødvendig, og en reduksjon av konsulentbruk må alltid veies opp mot smart bruk av markedet for å sikre gjennomføringskraft til beste for brukere og sektoren.

Konsulentbruken i Sikt i 2022 har gått opp med omtrent 5 prosent om man sammenligner med summen av konsulentbruk i de tre sammenslåtte virksomhetene i 2021. Økningen skyldes blant annet ekstraordinære engangsoppgaver knyttet til sammenslåingen og omstillingen.

Øvrige konsulentkostnader må ses i sammenheng med nye og store oppdrag for kunnskapssektoren, og konkurransesituasjonen i arbeidsmarkedet. Spesielt for satsingene av modernisering FS og nye IT løsninger for Opptak er det behov for temporære økninger i kapasitet og kompetanse. Siden det her er temporære økte bevilgninger, er vi avhengig av å bruke noe konsulenter for å unngå etablering av varige kostnader.

De største enkeltpostene på konsulentbruk er konsulentttjenester til utvikling av programvare og IKT-løsninger, og til kjøp av tjenester til IKT og driftsoppgaver. Disse er nødvendige for å sikre Sikt sin leveransekraft og for å kunne levere på forventningene til kunnskapssektoren og departement.

Der vi ser et behov for varig styrking av kompetanse i Sikt vil rekruttering av egne ansatte være prioritert over kjøp av konsulentttjenester, men arbeidsmarkedet på IT-siden er preget av sterk konkurranse, noe som tidvis gjør at det kan være krevende å få tilsatt nødvendige ressurser i egen organisasjon raskt nok. I tillegg vil noen behov være av midlertidig art for å ta unna de største toppene i leveranser til sektoren.

Sikt er i dialog med Udir og KD for å etablere en mer permanent og forutsigbar finansiering av Feide til skolesektoren. Dette er en forutsetning for at Sikt kan bytte ut innleide konsulenter med faste ansatte.

Når det gjelder konsulentttjenester fra kommunikasjonsbransjen er alle kostnader på denne posten i regnskapet knyttet til design og utvikling av enten nye nettsider eller brukervennlige tjenester til beste for brukere og kunder. Sikt har ikke benyttet konsulentttjenester til oppdrag som for eksempel medie håndtering eller PR-rådgivning i 2022.

Tabell 8: Oversikt over antall konsulenter i Sikt januar og desember 2022.

	Januar 2022		Desember 2022	
	Prosentandel	Antall	Prosentandel	Antall
Fast ansatte	79 %	330	78 %	361
Midlertidige ansatte	7 %	28	6 %	26
Eksterne konsulenter	15 %	61*	17%	77*
Totalt	100 %	419	100 %	464

*Tallet viser antall konsulenter i Sikt på gitt tidspunkt. Konsulentene har ulik størrelse og varighet på oppdragene sine, og antallet må ikke forveksles med årsverk.

4.2.2 Lærlinger

Sikt har i 2022 hatt to lærlinger, hvorav én ferdigstilte sin lærlingperiode. Begge lærlingene var tilknyttet Intern IT. Ettersom Sikt har vært i en etableringsfase, har det ikke vært kapasitet i organisasjonen til å ta inn nye lærlinger. Dette skal prioriteres fremover.

4.3 Andre krav

4.3.1 Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven

Sikt er omfattet av sikkerhetsloven og styringssystemet for sikkerhet er implementert i *Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet og personvern* (omtalt i kapittel 4.1.10).

ROS-analyse

Sikt reviderte ROS-analysen for samfunnssikkerhet og beredskap i desember 2022. Analysen er gjennomgått med Sikt's toppledergruppe og handlingsplan er dokumentert. Områdene med høyest risiko i vår analyse var scenarioene Cyberangrep og omfattende tap eller lekkasje av personopplysninger.

Krise- og beredskapsplanverk

Krise- og beredskapsplanverket har vært revidert flere ganger hvert år, senest høsten 2022 etter gjennomgangen av ROS-analysen nevnt over og kriseøvelse med KD i november. Planverket er delt opp i ulike kapitler og omhandler følgende: kontaktinformasjon til interne og eksterne, varsling, mobilisering, lokaler/tekniske ressurser, rollekort for ulike roller i beredskapsledelse/stab, situasjonsbestemte tiltakskort for ulike forhåndsdefinerte scenarioer og en kommunikasjonsplan ved kriser

Kriseøvelser

Sikt gjennomførte **varslingsøvelse i mars 2022** for beredskapsledelsen med støttegrupper. Sikt beredskapsledelse var fulltallig i tre byer på kort tid og vi er i stand til å mobilisere ved krise.

I september deltok Sikt på **Øvelse Morris** som ble arrangert av vårt Cybersikkerhetscenter i samarbeid med NTNU Cyber Range. Dette var en felles sektorøvelse hvor deler av beredskapsledelsen i Sikt og vårt Incident Response Team (IRT) fikk trent på en cyberhendelse i sanntid sammen med en rekke andre virksomheter i kunnskapssektoren.

Kunnskapsdepartementet gjennomførte beredskapsøvelse med alle underliggende etater på direktoratsnivået i november. Læringspunkter som KD ønsket å øve på var:

- Økt bevissthet blant toppledernivået om problemstillinger, roller, behov og ressurser i kunnskapssektoren ved en krisesituasjon som truer nasjonal sikkerhet.
- Verifisere at departementet og direktoratsnivået kan kommunisere sikkerhetsgradert, og at direktoratsnivået kan behandle sikkerhetsgradert informasjon under en krisesituasjon.
- Identifisere konsekvenser og nødvendige tiltak ved langvarig bortfall av sentrale verdier i kunnskapssektoren.

Det er skrevet evalueringsrapport, denne er unntatt offentlighet, de viktigste læringspunktene er at vi må oppdatere kritikalitetsvurderinger og kontinuitetsplaner for våre mest kritiske tjenester.

Sikt er koblet på Nasjonalt begrenset nett og kan kommunisere med andre etater på et sikkert nett på nivå BEGRENSET. Instruks for tilgang og bruk er knyttet til Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet og personvern.

4.3.2 Håndtering av covid 19-pandemien

Sikt har vurdert kontinuerlige tiltak i den delen av 2022 der det har vært nødvendig for å forebygge økning av covid-smitte i samfunnet. Særlig første kvartal 2022 var preget av å legge til rette for hjemmekontor og å unngå trykk på kollektivtrafikk. Utvidet rett til omsorgsdager for foreldre med små barn ved nedstenging av skole/barnehage fikk vi også lagt godt til rette for.

Det var en større demobilisering etter februar 2022. Det har vært stor grad av bruk av hjemmekontor, og hybrid hverdag har vært normalen gjennom store deler av 2022.

4.3.3 Tilrettelegging for gjenbruk og viderebruk av data

Å tilrettelegge for gjenbruk og viderebruk av data i kunnskapssektoren og på tvers av sektorer er en sentral oppgave for Sikt. Dette arbeidet er omtalt i kapittel 3.3.

4.3.4 Oppfølging av Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021 – 2025

Sikt har vært en sentral bidragsyter i utforming av og brukerinvolvering om handlingsplanen for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren. For en betydelig andel av tiltakene i handlingsplanen er enten Sikt eier av tiltaket, eller en sentral bidragsyter. Dette gjelder blant annet modernisering av Felles Studentsystem, nytt opptakssystem og KUDAF. I tillegg til å bidra til handlingsplanen, og oppfølging av hvert tiltak, har Sikt også ansvar for porteføljestylingen av investeringstiltak for Digitaliseringsstyret og underliggende nivåer i Samstyringsmodellen. Sikt bidrar dermed til strategisk forankring om blant annet prioriteringer, risikostyring og gevinstrealisering.

Sikt samarbeidet i 2022 med HK-dir og NOKUT om ny fase i prosjektet «Bruk av digital teknologi i høyere utdanning» (DIGITEK-HU). Sikt var også medarrangør av en nasjonal digitaliseringskonferanse for UH-sektoren i Bergen hvor handlingsplan for digital omstilling stod sentralt på agendaen.

Sikt har jevnlig møter på ledelsesnivå med Forskningsrådet for å samhandle om planer og tiltak for IKT-infrastruktur til forskning.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

5.1 Generelt

Omgivelsene har store forventninger til Sikt, både til at vi tar en aktiv rolle for å sikre at nasjonale strategier realiseres, at vi deltar aktivt i internasjonalt samarbeid, og at vi bidrar til å realisere kunder og samarbeidspartneres mål. Digitalisering krever rask endringstakt, teknologi gir nye muligheter, og fornyelse og utvikling må bli brukerorientert og kontinuerlig for å korte tiden fra en idé oppstår til gevinster er realisert. Ny teknologi og kunstig intelligens skaper muligheter for å legge til rette for persontilpasset og livslang læring, bærekraftig samfunnsutvikling og datadrevet beslutningsstøtte på helt nye måter. Menneskene er den viktigste ressursen Sikt har for å lykkes i å nå våre mål derfor må vi jobbe for å rekruttere og beholde kompetanse og være en attraktiv arbeidsgiver.

På bakgrunn av dette situasjonsbildet har Sikt i 2022 utarbeidet en virksomhetsstrategi med fem felles ambisjoner for hele Sikt:

1. **Utvide bruken av våre produkter:** Jo flere kunder et produkt har, jo mer robust blir leveransen og prisen blir lavere når flere deler på kostnadene. Sikt skal være sektorens foretrukne strategiske partner, rådgiver og leverandør. Vi skal jobbe etter innsikt, og ikke antakelser, om hva kunden vil ha, og vi skal få til god samstyring og samarbeid med sektoren for å sikre forankring og felles prioriteringer.
2. **Øke verdien av data og infrastruktur:** Kunnskapssektoren har et større potensial for utvikling av kunnskap og innovative tjenester som skaper merverdi for samfunn og sektor. Data og datadeling bidrar til kunnskapsutvikling og effektivisering, felles infrastruktur skaper nye muligheter og kostnadseffektive løsninger for fellesskapet. Sikt skal bidra til mer åpen tilgang til data på like betingelser og til lavest mulig kostnad. Først når data brukes skaper de verdi, og vi skal legge til rette for utvikling av nye produkter basert på sektorens data og infrastruktur.
3. **Bedre informasjonssikkerhet og personvern.** I Sikt forvalter vi store informasjonsverdier og leverer virksomhetskritiske tjenester til våre kunder. For å sikre tillit til digitaliseringen i sektoren må Sikt være best i klassen når det kommer til informasjonssikkerhet og personvern, som skal være innebygd i alle våre produkter. Våre personverntjenester og Cybersikkerhetssenteret skal forebygge, bidra til økt kompetanse og bevissthet, samt håndtere hendelser på en god måte.
4. **Levere kontinuerlig verdi med smidige produktteam.** Våre kunder og brukere forventer at våre leveranser forbedres kontinuerlig, og i tråd med brukerbehov, teknologiutvikling og samfunnsbehov. Med kontinuerlige smidige leveranser, bryter vi opp utviklingen i mindre bolker for å levere hyppigere forbedringer og skape verdi raskere.
5. **Sammen skal vi skape Norges beste offentlige arbeidsplass.** De ansatte er vår viktigste ressurs, og sammen løser vi oppgaver sin er viktige for samfunnet. Alt vi jobber med har direkte verdi for kunnskapssektoren, det kan vi være stolte av. Vi tror på hverandre, på tverrfaglig samarbeid, og at mangfold er viktig for å løse komplekse problemstillinger. Sammen setter vi retning og mål, lærer av feil og feirer egne og hverandres prestasjoner.

5.2 Utdanning og administrasjon

Innenfor utdanning og administrasjon er så å si alle store tjenester under modernisering. Vi utvikler også helt nye tjenester som nasjonalt utdanningsregister. At hele porteføljen fornyes omtrent samtidig, gir store muligheter til å skape nye og bedre løsninger for brukerne. F.eks. kan vi gi brukergruppene felles brukerflater på tvers av tjenestene, slik at de ikke trenger forholde seg til så mange systemer. Gjennom mer standardisering av hvilke teknologier vi bruker, og hvordan vi utvikler og kobler sammen de ulike systemene, kan vi også levere mer kostnadseffektivt.

I dag er universiteter og høyskoler den desidert største kundegruppen på området, men vi tilbyr også enkelte tjenester til fagskoler. Flere av løsningene våre er imidlertid laget primært for større institusjoner og er lite hensiktsmessig for fagskolene. Når vi moderniserer tjenestene gjør vi det slik at det blir lettere for oss å tilby applikasjoner skreddersydd også for fagskolene. Noen tjenester vil vi også kunne tilby overfor grunnopplæringen.

I videreutviklingen av utdanningsløsningene har vi alltid målet om livslang læring i tankene. Det innebærer at vi ønsker å legge til rette for persontilpasset læring og gjøre det så enkelt som mulig for studenter og andre kompetansesøkende å ta med seg resultater og læringsinnhold mellom institusjoner, både nasjonalt og internasjonalt. Dette er ikke så vanskelig å få til teknisk, men det er ikke mulig med dagens lovverk. På utdanningsområdet er det i dag lærestedene som eier dataene om studentene, ikke studentene selv. For å kunne lage gode digitale løsninger for livslang læring må det lovendring til. Her vil Sikt trenge hjelp fra departementet og HK-dir. Det samme gjelder innenfor læringsanalyse. Det finnes veldig mye data i systemene som kan brukes til å forbedre studentenes læring. Teknologisk er det fullt mulig å analysere disse dataene, men det er så mange juridiske begrensninger at det fortsatt er veldig liten aktivitet på feltet.

5.3 Data og infrastruktur

Neste generasjon forskningsnett vil bli en sentral satsing de neste årene. Forskningsnettene blir stadig tettere integrert med dataintensive forskningsinfrastrukturer. Eksempler som Eiscat3D (polar romforskning) vil vi se mer av fremover og et moderne forskningsnett vil være klargjort for å håndtere denne utviklingen. Det er stor prosess og investering vi skal igjennom de kommende år ved å anskaffe nye kontrakter i markedet og sette dette sammen til et forskningsnett som skal dekke behovene de kommende 20 år.

Cybersikkerhetssenteret vil utvikle seg videre og er en nødvendig satsing for å håndtere og garantere informasjonssikkerhet mot stadig mer avanserte trusler. Vi vil jobbe for samarbeid både på tvers av sektorer og landegrenser for å stå best mulig rustet for utfordringer knyttet til informasjonssikkerhet. Her er det behov for ytterligere investeringer for å holde tritt med truslene som kontinuerlig utvikler seg.

Trygg og effektiv datadeling vil være et satsingsområde fremover og Sikt sin deltagelse i KUDAF-programmet er en viktig aktivitet på dette området. Orden i eget hus, samt å bli mest mulig datadrevet er også viktige fokusområder fremover for Sikt.

Det er knyttet store utfordringer og kostnader til ROS-analyser, databehandleravtaler, tilgjengelighetserklæringer og Data Protection Impact Assessment (DPIA). Sikt vil jobbe for å effektivisere dette arbeidet i kunnskapssektoren slik at det blir enklere å dele underlag. Dette arbeidet er i gang med

utgangspunkt i den infrastrukturen som allerede finnes i Feide og vil bli ytterligere intensivert de neste årene.

Informasjonssikkerhet handler også om sikre lokalnett. Her har Sikt utviklet et godt konsept som blir godt mottatt i markedet. Vi regner med økt aktivitet også på dette produktområdet fremover.

5.4 Forsknings- og kunnskapsressurser

Flere faktorer vil påvirke rammene Sikt vil operere innenfor og de muligheter man har til å lykkes som nasjonal leverandør av felles forskningsinfrastruktur og datatjenester i årene som kommer. Mulighetene for forskningssamarbeid på tvers av tradisjonelle miljøer, disipliner og landegrensener øker gjennom digitalisering, nye vitenskapelige metoder og analyseverktøy og bedre tilgang til ulike typer data, som stordata. Endringstakten i samfunnet som følge av digitalisering og teknologisk utvikling gir nye muligheter for Sikt som leverandør av digitale løsninger og datainfrastruktur til forskningsmiljøene. Samtidig opplever både vi og sektorene at mange nye initiativ og tjenester etableres, både i privat og offentlig sektor, inkludert kunnskapssektoren. For Sikt gir dette både muligheter og utfordringer. Vi skal være en pådriver for åpen forskning og bidra til verdiskaping på områder der sektorene er best tjent det. Vi ønsker å bidra til arbeidsdeling og fortsette samarbeidslinjen og inngå partnerskap med andre aktører der det gir merverdi for forskningsmiljøene.

Den andre faktoren og sentrale driveren er de politiske målsettingene som ligger til grunn for forskning og forskningsinfrastruktur og som bl.a. kommer til uttrykk i regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning og strategi for digital omstilling universitets- og høyskolesektoren. Sikt er tiltenkt en sentral rolle i gjennomføringen av strategiene og er en viktig aktør i arbeidet med å bringe Norge nærmere målsetningen om åpen forskning og deling av data for økt kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping.

Skal Sikt lykkes betinger det at vi samarbeider tett med forskningsmiljøene og relevante dataprodusenter for å realisere en best mulig arbeidsdeling og fremme datadrevet forskning og undervisning. Det krever også at vi er i kunnskaps- og kompetansefronten på en rekke områder, inkludert digitalisering, utviklingen i statistiske metoder, data og lovverket som gir rammer for bruk og deling av forskningsresultater og data, nasjonalt og internasjonalt.

Sikt skal bidra til internasjonalisering av norsk forskning, til at Norge deltar i internasjonal datainnsamling og til at norske forskere får tilgang til internasjonale data. Internasjonalt samarbeid i forskningsinfrastruktur som CESSDA ERIC, ESS ERIC, EOSC og deltakelse i EUs programmer for forskning- og e-infrastruktur, er avgjørende for at Sikt skal kunne levere produkter og tjenester av høy kvalitet og relevans for forskningsmiljøene. Deltakelse i EUs programmer kommer med en betydelig merkostnad som Sikt som pr. i dag ikke får dekket gjennom stimuleringsmidler fra Kunnskapsdepartementet eller Norges forskningsråd. Det kan paradoksalt bety at Sikt av økonomiske grunner må avstå fra delta i prosjekter innenfor områder det satses på nasjonalt, og som er på det europeiske veikartet for forskningsinfrastruktur.

Dette dilemmaet må løses dersom Sikt skal kunne levere på de forventningene regjeringen har til Sikt. Sikt må gis rammebetingelser som gjør det mulig å bygge videre på de store satsinger og investeringer som har vært gjort i forsknings- og datainfrastruktur over mange tiår, bl.a. innenfor rammen EU programmer og den norske infrastrukturens satsingen. Sikt sentralt plassert i det arbeidet som pågår nasjonalt og internasjonalt, for å etablere digitale løsninger og forvaltningsplaner som skal gjøre det lettere og mer attraktivt for den enkelte forsker å dele forskningsresultater og data, og for å nå ambisjonene om større åpenhet og mer deling i forskningen. Samtidig er Sikt i betydelig grad avhengig av bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter. Midlene til utviklingsprosjekter vinnes i stor grad på

nasjonale- og internasjonale konkurransearenaer. Prosjektfinansiering er verdifullt både faglig og finansielt, men representerer også usikkerhet og uforutsigbarhet. Dersom driftskostnadene utelukkende skal dekkes gjennom brukerbetaling er det en betydelig risiko for at ønsket gevinstrealisering reduseres, og infrastrukturen forvitrer over tid.

Sikt skal legge forskningsmessige behov og prioriteringer til grunn for sine satsninger. Det gir det klare begrensninger for inntjeningsmulighetene. Vi er derfor svært tilfredse med at regjeringen i langtidsplan for forskning legger til grunn at «Norge skal på utvalgte områder skal ha datainfrastrukturer i verdensklasse som blir foretrukket av internasjonale brukere og at Norge må ha en opptrappingsplan for organisering og finansiering av datainfrastrukturer som gjør det mulig å hente ut gevinstene av de store datamengdene som vil skapes med offentlig finansiering i årene som kommer». Utvalget forslår videre investering i generisk datainfrastruktur som tilbys hele forskningssektoren bør gis langsiktig finansiering fra nasjonalt nivå og finansieres utenom etablerte konkurransearenaer, og at drift av datainfrastruktur som dekker nasjonale behov, bør delvis dekkes av langsiktig finansiering. Det lover godt for videreutvikling av Sikt som leverandør av felles nasjonal forskningsinfrastruktur.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskomentarer til årsregnskapet for 2022

Sikt er en nettobudsjettert virksomhet under Kunnskapsdepartementet og fører regnskapet etter periodiseringsprinsippet (i henhold til de statlige regnskapsstandardene – SRS).

Regnskapsavleggelse

Det bekreftes herved at årsregnskapet for 2022 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet, krav fra Kunnskapsdepartementet, og i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene (SRS). Årsregnskapet vurderes å gi et dekkende bilde av resultatene i 2022 og den økonomiske situasjonen pr 31.12.2022. Riksrevisjonen er Sikt sin revisor.

Etablering av Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Sikt ble etablert 1.1.2022 gjennom en sammenslåing av NSD AS (Norsk senter for forskningsdata AS), Uninett AS og Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning. Virksomheten er organisert som et statlig forvaltningsorgan, og Sikt sitt mål er å bidra til at kunnskapssektoren når sine mål ved å levere verdipøkende fellestjenester en kan stole på. Kostnadene Sikt hadde knyttet til etableringen i 2022 inngår i Sicts årsregnskap. NSD og Uninett kom inn i Sikt med opptjent virksomhetskaper, som har styrket kapitalsituasjonen i Sikt.

Omtale av avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap, inkludert omtale av den økonomiske driften.

Resultatet og budsjettoppfølgingsrapport, note 31, viser et resultat for 2022 på 9,1 mill. kroner i underskudd. Underskuddet dekkes av opptjent virksomhetskaper. Resultatet er noe bedre enn budsjettert, da budsjettet viser et underskudd på 12,5 mill. kroner. Det var forventet at sammenslåingen ville medføre omstillingskostnader som naturlig ville gi Sikt et underskudd i etableringsåret. Differansen mot budsjett skyldes at man gjennom året har vært opptatt av å ta ut gevinster av sammenslåingen, og å ikke øke kostnader. Det har vært prioritert å videreutvikle leveransene til kunnskapssektoren, samtidig som vi har produktorganisert oss. Vi er fornøyde med å ha klart å øke tempoet på flere satsningsområder gjennom 2022 på tross av at vi har vært i en omstillingsprosess.

Omtale av utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Bevilgning overført til 2023 skal dekke aktivitet innenfor øremerkede tiltak. Dette beløpet er i balansen ført til 5,5 mill. kroner, og dette er spesifisert i note 15. Regnskapet viser at vi allerede i 2022 startet planlegging av Fremtidens opptak.

Omtale av gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Det er i år foretatt noen mindre investeringer i IT-utstyr og inventar. Planlagte investeringer knyttet regelmessig fornying av IT-utstyr og inventar vil fremover finansieres over drift.

Roar Olsen
Direktør

Tor Magne Stinussen
Direktør for virksomhetsstyring

Resultatregnskap

Virksomhet: Sikt Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Org.nr: 919477822

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	31.12.2021	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	166 993	196 732	RE.1
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	18 892	81 244	RE.3
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Salgs- og leieinntekter	1	515 859	285 609	RE.5
Andre driftsinntekter	1	59	178 126	RE.6
<i>Sum driftsinntekter</i>		701 803	741 711	RE.7
Driftskostnader				
Varekostnader		0	9 445	RE.9
Lønnskostnader	2	342 373	363 150	RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	6 261	6 926	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	362 276	333 512	RE.10
<i>Sum driftskostnader</i>		710 910	713 033	RE.14
Driftsresultat		-9 107	28 678	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	57	1 503	RE.16
Finanskostnader	6	0	915	RE.17
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		57	588	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		-9 050	29 266	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I		-13 511	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)	8	9 050	-15 755	RE.26
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		9 050	-29 266	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9			RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9			RE.30
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10	35 283	66 868	RE.33
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		35 283	66 868	RE.32
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0	RE.34

Balanse

Virksomhet: Sikt Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Programvare og lignende rettigheter	4	872	4 362	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	33 979	33 979	AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		34 851	38 341	AI.1
II Varige driftsmidler				
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5		0	AII.01
Maskiner og transportmidler	5			AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	10 026	7 493	AII.03
Anlegg under utførelse	5			AII.04
Infrastruktureiendeler	5			AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		10 026	7 493	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	5 228	5 228	AIII.03
Obligasjoner		0		AIII.04
Andre fordringer	11A	8 611	9 011	AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		13 839	14 239	AIII.1
Sum anleggsmidler		58 716	60 073	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12			BI.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	34 045	9 177	BII.1
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	10 692	475	BII.3
Andre fordringer	14	6 442	11 233	BII.2
<i>Sum fordringer</i>		51 179	20 885	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	285 566	130 242	BIV.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	0	0	BIV.2A
Andre bankinnskudd	17	0	160 473	BIV.2B
Kontanter og lignende	17	0	0	BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		285 566	290 715	BIV.4
Sum omløpsmidler		336 745	311 600	BIV.5
Sum eiendeler drift		395 461	371 673	BIV.6
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer				
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9			BV.01
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	BV.1A
Sum eiendeler		395 461	371 673	BV.1

Balanse

Virksomhet: Sikt Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskaper				
Innskutt virksomhetskaper	8	8 000	8 000	CI.01
Opptjent virksomhetskaper	8	176 093	185 143	CI.03
Sum virksomhetskaper		184 093	193 143	CI.1
II Avregninger				
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I			CII.02
<i>Sum avregninger</i>		0	0	CII.1
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	2 657	4 119	CIII.01
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	5 522	14 751	CIII.02
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		8 179	18 870	CIII.1A
Sum statens kapital		192 272	212 013	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19			DI.01
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld				DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		52 973	22 969	DIII.1
Skyldig skattetrekk		13 674	7 628	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		13 737	3 132	DIII.3
Avsatte feriepenger		32 052	28 938	DIII.4
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	7 010	-2 150	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	45 748	24 810	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18	32 076	63 848	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		197 270	149 175	DIII.7
Sum gjeld		197 270	149 175	DIII.9
Sum statens kapital og gjeld drift		389 541	361 188	CD.1
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer				
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10B	5 920	10 485	DIV.01
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				DIV.02
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		5 920	10 485	DIV.1
Sum statens kapital og gjeld		395 461	371 673	SKG.1

Kontantstrømoppstilling for nettbudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2022	31.12.2021	Budsjett 2023	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettbudsjetterte)		162 871	183 725	198 068	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettbudsjetterte)		0	0	29 974	KS.1B
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		476 300	257 243	536 133	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer		28 422	8 091	15 818	KS.6
innbetaling av refusjoner		8 994	3 945	0	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		277 268	341 787	280 000	KS.9A
andre innbetalinger			6 963		KS.10
Sum innbetalinger		953 855	801 753	1 059 991	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		316 971	203 470	331 778	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		604 485	481 813	747 840	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		-6 115	75 741	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		4 600	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		40 844	28 097	0	KS.15
Sum utbetalinger		960 785	789 121	1 079 618	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-6 930	12 632	-19 627	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	0	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		0	-1 853	-12 000	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)		57	8	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)		0	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		57	-1 845	-12 000	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
innbetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer					
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)		37 008	74 108	42 500	KS.3
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3C
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3D
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		-35 283	-68 868	-42 500	KS.14BI
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)		0	0	0	KS.3A
avregning med statskassen vedrørende innkrevingsvirksomhet (-)		0	0	0	KS.3B
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		1 725	7 240	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)					
		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)					
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse 1)		290 715	272 888	285 568	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		285 566	290 715	253 939	KS.BEH
* Avstemming					
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet			13 511		KS.27A
disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)		-7 435	13 232		KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	0		KS.28
ordinære avskrivninger		6 261	1 965		KS.29
nedskrivning av anleggsmidler		0	0		KS.30
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-5 002	-1 526		KS.34
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		-1 462	-439		KS.37
endring i ikke inntektsført bevilgning		9 680	3 605		KS.40
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell		0	0		KS.38
endring i kundefordringer		-27 398	737		KS.39
endring i leverandørgjeld		33 402	-30 008		KS.42
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer		-9 530	-1 666		KS.40A
effekt av valutakursendringer		0	0		KS.43
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		0	1 845		KS.46
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer		0	-7 240		KS.48
endring i andre tidsavgrensingsposter(fra Uninett og NSD i 2021)		-5 426	18 616		KS.47
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-6 930	12 632		KS.AVS

Prinsipnote – SRS

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Åpningsbalanse

Etablering av Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør ble etablert 1. januar 2022 gjennom en sammenslåing av NSD (Norsk senter for forskningsdata AS), Uninett AS og Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning. Sikt er organisert som et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

Sikt eier 100% av aksjene i NSD AS og Uninett AS pr. 01.01.2022. Disse selskapene er avviklet i løpet av første kvartal 2022. Alle ansatte og alle eiendeler og gjeld i disse selskapene er overtatt av Sikt. Tidspunktet for regnskapsmessig sammenslåing er satt til 01.01.2022. Sammenslåingen gjennomføres som en fusjon mellom morselskap (Sikt) og de to 100% eide datterselskapene. Regnskapsføringen gjøres til kontinuitet, slik at verdien på alle eiendeler og all gjeld tas inn i Sikt sitt regnskap til bokførte verdier. Netto egenkapital i de to selskapene føres som opptjent virksomhetskapital i Sikt. Kostprisen på aksjene føres som innskutt virksomhetskapital.

Som en følge av omdanningen har «Sikt» etablert en ny åpningsbalanse som viser Sikts eiendeler og gjeld per 1.1.2022 i henhold til de statlige regnskapsstandardene. Vi har også sett hen til fremgangsmåten for fusjon mellom mor og heleide datterselskaper i NRS 9 Fusjon, da SRS ikke har noen egen standard for virksomhetssammenslåing. I henhold til vår opprinnelige plan skulle NSD AS og Uninett AS vært endelig avviklet pr. 31.12.2021. Vi fikk ikke fullført avviklingen før årsskiftet. Som en følge av dette har vi ved utarbeidelse av åpningsbalansen benyttet avviklingsregnskapene i NSD AS pr. 18.03.2022 og Uninett AS pr. 24.05.2022 fordi det er bokført enkelte inn og utbetalinger i selskapsregnskapene etter avleggelse av årsregnskapene pr. 31.12.2021.

For resultatregnskapet er det utarbeidet sammenligningstall for å vise hvordan resultatet i Sikt ville vært om virksomhetene hadde vært sammenslått også i 2021. Dette er også presentert slik gjennomgående i notene.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Alle aktiviteter som årets grunnbevilgning er ment til å finansiere er utført pr. 31.12 og grunnbevilgning fra departementet er dermed ansett som opptjent. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres

et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultatteffekt. Prinsippet er videreført for de anskaffelsene som kom inn i Sikt fra Unit. Fra NSD AS og Uninett AS er det kommet inn anskaffelser hvor avskrivningene finansieres av brukerbetaling. Det er derfor ikke satt av bevilgning til dekning av disse. Dekningen av disse investeringene ligger i opptjent virksomhetskapital.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme

periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelse for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordning i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskaper avsnitt CI Virksomhetskaper i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskaper. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av

anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskaper, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskaper innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskaper ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Prinsippet er videreført for de anskaffelsene som kom inn i Sikt fra Unit. Fra NSD AS og Uninett AS er det kommet inn anskaffelser hvor avskrivningene finansieres av brukerbetaling. Det er derfor ikke satt av bevilgning til dekning av disse. Avskrivning av anleggsmidlene fra Uninett AS og NSD AS belastes følgelig opptjent virksomhetskaper.

Kontantstrøm

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering

Prinsippnote for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2022 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2022

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					Samlet utbetaling	Referanse
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst			
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler		0	BRIII.011
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader		178 729	BRIII.015
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70		12 500	BRIII.016
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres		0	BRIII.017
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21		0	BRIII.018
241	Nasjonalt utdanningsregister	21			8 650	BRIII.019
2xx	Formålet/virksomheten				0	BRIII.019
2xx	Formålet/virksomheten				0	BRIII.019
Samlet sum på kapitler og poster under Kunnskapsdepartementet (programområde 07)					199 879	BRIII.01A
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0	BRIII.021
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0	BRIII.021
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet					0	BRIII.02
Sum utbetalinger i alt					199 879	BRIII.1

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.12.2022	Referanse
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	130 241	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)		155 325	BRII.002
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	285 566	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank ²⁾			
Inngående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)		0	BRII.022
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0	BRII.2

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet						
Konto	Tekst	Note	31.12.2022	01.01.2022	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	285 566	130 241	155 325	BR1.011
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	BR1.012
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	BR1.015

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

6.3 Oppstilling av artskontorrapportering

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	Budsjett 2023	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	193 554	261 635	240 566	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0			0 N1.3
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	1 462	1 965		N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0		0 N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0		0 N1.6
- periodens tilskudd til andre (-)	-35 283	-66 868	-42 500	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	7 260		5 429	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	166 993	196 732	203 495	N1.10

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	81 244		0 N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0		0 N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0		0 N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0		0 N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0		0 N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0		0 N1.15
- tilskudd til andre (-)	0	0		0 N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0		0 N1.18
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	81 244		0 N1.19

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	166 993	277 976	203 495	N1.20
---	----------------	----------------	----------------	--------------

Gebyrer og lisenser^{1) 2)}

Gebyrer	0	0		0 N1.661
Lisenser	0	0		0 N1.662
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0		0 N1.66

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	2 000	7 245	29 974	N1.21
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	2 000	7 245	29 974	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	0	1 119	5 702	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	7 825	0		0 N1.23A
Periodens netto tilskudd fra NFR	7 825	1 119	5 702	N1.29A
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	9 825	8 364	35 676	N1.31

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0		0 N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0		0 N1.22B
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0		0 N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0		0 N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0		0 N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0		0 N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	0	0		0 N1.32D
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere		0		0 N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	9 067	1 607	10 116	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0		0 N1.35B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europ	9 067	1 607	10 116	N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	-215		0 N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0		0 N1.36B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	-215		0 N1.36C
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	9 067	1 392	10 116	N1.38

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredstiller kravene i rundskriv F-07-13.

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0		0 N1.40A
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0		0 N1.43

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	18 892	9 756	45 792	N1.44
---	---------------	--------------	---------------	--------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾

Statlige etater	0	0	0 N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0 N1.50
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0 N1.51
Næringsliv/privat	0	0	0 N1.52
Andre	0	0	0 N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	0	0	0 N1.55

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Sikt's brukerfinansierte tjenester	515 859	453 903	536 133 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter 2	0	0	0 N1.58
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0 N1.57
Egenbetaling fra studenter	0	0	0 N1.58
Sum andre salgs- og leieinntekter	515 859	453 903	536 133 N1.59

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)

	515 859	453 903	536 133 N1.60
--	----------------	----------------	----------------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0 N1.61
Øvrige andre inntekter 1	0	76	0 N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0 N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	59	0	0 N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	59	76	0 N1.65

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0 N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0 N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0 N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0 N1.48

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	701 803	741 711	785 420 N1.67
----------------------------	----------------	----------------	----------------------

	31.12.2022	31.12.2021	Referanse
<i>Inntekter fra utlandet¹⁾</i>			
Inntekter fra EU	9087	0	N11.01
Inntekter fra næringsliv	0	0	N11.02
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	0	0	N11.03
Inntekter fra universiteter	0	0	N11.04
ESS ERIC	7937	0	N11.05
Sum inntekter fra utland	17 004	0	N11.1

1) Frivillig å fylle ut dette avsnittet

Note 2 Lønnskostnader**DEL I**

Beløp i 1000 kroner	31.12.2022	31.12.2021	Referanse
Lønn	251 842	247 583	N2.1
Feriepenger	29 755	30 271	N2.2
Arbeidsgiveravgift	42 351	44 184	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	24 342	32 027	N2.4
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler	0	0	N2.12
Sykepenger og andre refusjoner	-8 839	-3 993	N2.5
Andre ytelser	2 922	13 097	N2.6
Sum lønnskostnader	342 373	363 149	N2.7

Antall utførte årsverk: 343 384 N2.8

¹⁾ Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet. Premiesats til Statens pensjonskasse er av SPK estimert til 11,30 prosent for 2022, siste prognose fra SPK.

²⁾ I tallene fra 2021 ligger også lønnskostnader fra ansatte som gikk over til Hkdir 1. juli 2021 og derfor er lønnskostnader i 2022 lavere enn i 2021

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1.1. 2022 betaler alle statlige virksomheter en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremiemodellen. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM	DBH-referanse
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)				0 N21.01
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)				0 N21.02
Administrerende direktør	1 661 280	30 807	1 692 087	N21.03

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2022.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	Referanse
Husleie	25 211	24 906	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	5 390	2 477	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 032	314	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	18 577	6 592	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	96 956	49 707	N3.7
Kjøp av konsulent tjenester	109 637	90 426	N3.8A
Kjøp av andre fremmede tjenester	59 650	46 738	N3.8B
Reiser og diett	8 206	1 517	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	37 617	110 835	N3.10
Sum andre driftskostnader	362 276	333 512	N3.11

¹⁾ Uninett AS har spesifisert en egen linje i regnskap for 2021 som heter "Direkte prosjektkostnader" på 96,007 millioner kroner.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Immaterielle eiendeler	Type eiendel				Sum	DBH-referanse
		Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsere, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktureiendeler		
Vårighet inntil 1 år	96 825		118	13	96 956	N31.01	
Vårighet 1-5 år		25 211			25 211	N31.02	
Vårighet over 5 år					0	N31.03	
Kostnadsført leiebetalning for perioden	96 825	25 211	118	13	122 167	N31.1	

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost pr. 01.01.2022	17 449	33 979	51 428	N4.1
+ tilgang i 2022 (+)	0		0	N4.2
- avgang til anskaffelseskost i 2022 (-)	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2022	17 449	33 979	51 428	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger pr.01.01.2022 (-)	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger i 2022 (-)	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger pr. 01.01.2022 (-)	-13 087	0	-13 087	N4.7
- ordinære avskrivninger i 2022 (-)	-3 490	0	-3 490	N4.8
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2022 (+)	0	0	0	N4.9
Balansført verdi 31.12.2022	872	33 979	34 851	N4.10

Avskrivningssatser (levetider)

15 år / lineært Ingen

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	N4.11
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	N4.12
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	N4.13

I forbindelse med fusjonen er utregnerte anleggsmidler tatt ut fra både akkumulert anskaffelseskost og akkumulerte avskrivninger

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner og transport- midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum	Referanse
Anskaffelseskost pr. 01.01.2022	0	0	0	0	0	18 476	18 476	N5.1
+ tilgang nybygg i 2022 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg i 2022 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger i 2022 (+)	0	0	0	0	0	5 304	5 304	N5.21
- avgang anskaffelseskost i 2022 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2022	0	0	0	0	0	23 780	23 780	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 01.01.2022 (-)	0	0	0	0	0	-10 983	-10 983	N5.6
- nedskrivninger i 2022 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger pr. 01.01.2022 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.8
- ordinære avskrivninger i 2022 (-)	0	0	0	0	0	-2 771	-2 771	N5.9
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2022 (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.10
Balansført verdi 31.12.2022	0	0	0	0	0	10 026	10 026	N5.11

Avskrivningssatser (levetider)

Ingen 10-60 år dekomponert lineært Ingen Virksomhets- 3-15 år 3-15 år
avskrivning avskrivning spesifikt lineært lineært**Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:**

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021	Referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	57	1 421	N6.1
Valutagevinst (agio)	0	82	N6.2
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	N6.2B
Annen finansinntekt	0	0	N6.3
Sum finansinntekter	57	1 503	N6.4

Finanskostnader

Rentekostnad	0	625	N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0	N6.6
Valutatap (disagio)	0	290	N6.7
Annen finanskostnad	0	0	N6.8
Sum finanskostnader	0	915	N6.9

Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..

Mottatt utbytte fra selskap X	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0	N6.11

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Innskutt virksomhetskaper:	Beløp	Referanse
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2022	8 000	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.014
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.015
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2022	8 000	N8I.1

Bunden opptjent virksomhetskaper:

Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 01.01.2022	5 228	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0	N8I.023
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0	N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2022	5 228	N8I.2

Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2022 **13 228** N8I.SUM

Annen opptjent virksomhetskaper:

Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2022	179 915	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper i 2021 (-)		N8II.012
Overført fra periodens resultat	-9 050	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2022	170 865	N8II.1

Sum virksomhetskaper 31.12.2022 **184 093** N8.TOTAL

Note 10 Tilskuddsforvaltning

Beløp i 1 000 kr

Gjelder forvaltning av tilskudd bevilget over statsbudsjettet

	31.12.2022	31.12.2021	Referanse
Tilskudd til Nordnet AS - kontingent Norges deltakelse	35 283	29 107	N10.01
Tilskudd til Uninett AS - ordinært tilskudd	0	23 596	N10.01
Tilskudd til Uninett AS - informasjonssikkerhet	0	14 165	N10.01
Andre tilskudd	0	0	N10.02
Sum tilskuddsforvaltning	35 283	66 868	N10.1

Note 10B Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjettere)

	Inngående balanse bevilgning	Årets bevilgning	Samlet bevilgning	Utbetalt til tilskudds-mottaker	Ikke utbetalt til tilskudds-mottaker ¹⁾	Referanse
Kunnskapsdepartementet, vedr kontingent Nordnet	4 195	37 008	41 203	35 283	5 920	N10B.01
Kilde B	0	0	0	0	0	N10B.01
Kilde C	0	0	0	0	0	N10B.01
Andre kilder	0	0	0	0	0	N10B.02
Sum	4 195	37 008	41 203	35 283	5 920	N10B.1

1) Spesifikasjon hvis noe er reskontroforerte (ikke utbetalte) tilsagn

I inngående balanse fra Unit 2021 er det bokført 10.484 i reskontroforert, ikke utbetalt tilsagn til NORDUNet. I supplerende tildelingsbrev til Sikt av 15.12.2022 fremgår det at Sikt skal betale tilbake 5.920 knyttet til kontingent NORDUNet. IB inneholder derfor beløp som er knyttet til andre mellomværende med NORDUNet som er gjort opp gjennom 2022. IB er derfor endret fra 10.484 til 4.195

Tilskuddsordning A	0
Tilskuddsordning B	0
Tilskuddsordning C	0
Andre tilskuddsordninger	0
Sum gjeld	0

Merknad: Dersom virksomheten forvalter flere tilskuddsordninger av betydning, tilføyes flere linjer med referanse N10B.01. Mindre tilskuddsordninger kan slås sammen og spesifiseres på linjen "Andre tilskuddsordninger/Andre kilder" med referanse N10B.02.

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons-nummer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet*	Balansført egenkapital i selskapet**	Balansført verdi i virksomhets-regnskapet	Kostpris rapportert til kapital-regnskapet	Referanse
Aksjer										
Sigma 2 AS			1 000	100,0 %	100,0 %	0	8 834	3 252	3 252	N11.010
Nordnet AS (Investeringen er i Euro, omregnet til kurs 10)			0	22,0 %	22,0 %	0	54 900	1 976	1 976	N11.010
Selskap 3			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 4			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 5			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.011
Sum aksjer			1 000			0	63 734	5 228	5 228	N11.1
Andeler (herunder leieboerinnskudd)										
Selskap 1			0			0	0	0	0	N11.021
Selskap 2			0			0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0	N11.022
Sum andeler			0			0	0	0	0	N11.2
Balansført verdi 31.12.2022						0	63 734	5 228	5 228	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

Note 11A Andre fordringer*

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
Forskuddsbetalt husleie	7 611	7 611	N11A.01
Forskuddsbetalt linjeleie Ishavslink	1 000	1 400	N11A.02
Fordring 3	0	0	N11A.03
Sum andre fordringer	8 611	9 011	N11A.1

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
Anskaffelseskost			
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.1
Varer under tilvirkning	0	0	N12.1
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0	N12.1
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	0	0	N12.2
Sum anskaffelseskost	0	0	N12.3
Ukurans			
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.4
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0	N12.4
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0	N12.4
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0	N12.5
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0	N12.5A
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	N12.7

Note 13 Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
Kundefordringer til pålydende	36 136	9 177	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-2 091	0	N13.2
Sum kundefordringer	34 045	9 177	N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	0	0	N14.1
Reiseforskudd	0	0	N14.2
Personallån	0	0	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	10	N14.4
Forskuddsbetalt leie	5 396	0	N14.5A
Andre forskuddsbetalte kostnader	232	11 081	N14.5B
Andre fordringer	814	142	N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0	N14.7
Sum andre fordringer	6 442	11 233	N14.8

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.12.2022	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 01.01.2022	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>					
Oppgave 1	0	0	0		0 N15I.011
Oppgave 2	0	0	0		0 N15I.011
Oppgave 3	0	0	0		0 N15I.011
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0		0 N15I.012
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	0	0	0		0 N15I.1
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>					
Oppgave 1	0	0	0		0 N15I.021
Oppgave 2	0	0	0		0 N15I.021
Oppgave 3	0	0	0		0 N15I.021
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0		0 N15I.022
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0		0 N15I.2
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>					
Oppgave 1	0	0	0		0 N15I.061
Oppgave 2	0	0	0		0 N15I.061
Oppgave 3	0	0	0		0 N15I.061
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	0		0 N15I.6
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>					
Oppgave 1	0	0	0		0 N15I.031
Oppgave 2	0	0	0		0 N15I.031
Oppgave 3	0	0	0		0 N15I.031
SUM påbegynte investeringsprosjekter	0	0	0		0 N15I.3
<i>Andre formål</i>					
Formål 1	0	0	0		0 N15I.041
Formål 2	0	0	0		0 N15I.041
Formål 3	0	0	0		0 N15I.041
Andre formål ¹⁾	0	0	0		0 N15I.042
SUM andre formål	0	0	0		0 N15I.4
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0		0 N15I.KD
Andre departementer og finansieringskilder					
Oppgave 1	0	0	0		0 N15I.051
Oppgave 2	0	0	0		0 N15I.052
Oppgave 3	0	0	0		0 N15I.053
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0		0 N15I.054
Sum andre departementer og finansieringskilder	0	0	0		0 N15I.5
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	0	0		0 N15I.5A
Tilført fra annen virksomhetskapskapital	0				0 N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet	0	0			0 N15I.11

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2022	Avsetning pr. 01.01.2022	Endring i perioden	Referanse
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)				
Tiltak/oppgave/formål	0	0		0 N15II.081
Tiltak/oppgave/formål	0	0		0 N15II.081
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0		0 N15II.081
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	0	0		0 N15II.6
Norges forskningsråd				
Tiltak/oppgave/formål	0	0		0 N15II.031
Tiltak/oppgave/formål	0	0		0 N15II.031
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0		0 N15II.031
Sum Norges forskningsråd	0	0		0 N15II.3
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål	0	0		0 N15II.041
Tiltak/oppgave/formål	0	0		0 N15II.041
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0		0 N15II.041
Sum regionale forskningsfond	0	0		0 N15II.4
Andre bidragsytere				
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0		0 N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	0	0		0 N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	0	0		0 N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	0	0		0 N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	7 010	0	7 010	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	215	-215	N15II.051F
Sum andre bidrag²⁾	7 010	215	6 795	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	-2 385	2 385	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	7 010	-2 150	9 160	N15II.5
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	7 010	-2 150	9 160	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0		0 N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0		0 N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver ¹⁾	0	0		0 N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0		0 N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	7 010	-2 150	9 160	N15II.BBG

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Forpliktelse pr. 01.01.2022	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål				
Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnskap)	0	0	0	N15III.01
Øremerket bevilgning: Utdanningsregister	8 467	0	8 467	N15III.01
Øremerket bevilgning 2023: Fremtidens opptak - oppstart planlegging i 2022	-5 536	0	-5 536	N15III.01
Øremerket bevilgning: Nasjonalt vitenarkiv	0	963	-963	N15III.01
Øremerket bevilgning: Åpen publisering utredninger og prosessstøtte	498	607	-109	N15III.01
Øremerket bevilgning: Oppfølging KVVU for deling av data i kunnskapssektoren	0	95	-95	N15III.01
Øremerket bevilgning: Styringsmodellen	0	663	-663	N15III.01
Øremerket bevilgning: Fagskoleopptak	0	1 034	-1 034	N15III.01
Øremerket bevilgning: Helseprosjekter	0	772	-772	N15III.01
Øremerket bevilgning: Utdanningsfaglig kompetanse	0	798	-798	N15III.01
Øremerket bevilgning: Ny regelverksapp	0	7 532	-7 532	N15III.01
Studentmobilitet	1 000	0	1 000	N15III.01
ORCID - internasjonal forsker-ID	1 093	0	1 093	N15III.01
Humsam tidsskrifter	0	1 673	-1 673	N15III.01
Uspesifisert avsetning	0	614	-614	N15III.01
Ikke inntektsførte tildelinger til diverse driftsoppgaver	0	0	0	N15III.01
Sum tildelinger til driftsoppgaver	5 522	14 751	-9 229	N15III.1
Investeringsformål				
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	0	N15III.03
Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0	N15III.03
Sum investeringsformål	0	0	0	N15III.3
Sum Kunnskapsdepartementet	5 522	14 751	-9 229	N15III.4
Andre departementer				
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0	N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	5 522	14 751	-9 229	N15III.BST

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning pr. 31.12.2022	Avsetning pr. 31.12.2022 i kr	Avsetning pr. 31.12.2022 i pst.	Referanse
Avsetninger til andre formål	199 879	5 522	3 %	N15IV.01
Avsetninger til investeringer	199 879	0	0 %	N15IV.02
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	199 879	5 522	3 %	N15IV.1

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Motatt forskuddsbetaling

Beløp i 1000 kroner

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	475	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	10 692	0	N16.011
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	10 692	475	N16.1

Fordring angående EU H2020 prosjekt SSHOC	940
Fordring angående EU H2020 prosjekt ESS ERIC	6 867
Fordring angående EU H2020 prosjekt Geant	2 885
Sum	10 692

DEL II

<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>	31.12.2022	01.01.2022	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	0	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.021E
Brukebetaling overført til nytt år div. tjenester og konsortieavtaler	45 748	24 810	N16.022
Sum mottatt forskuddsbetaling	45 748	24 810	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	16.10.1920	Referanse
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter) ³⁾	285 566	130 241	N17.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ³⁾	0	0	N17.2A
Øvrige bankkontoer ¹⁾	0	160 473	N17.2B
Kontantbeholdninger ¹⁾	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	285 566	290 714	N17.4

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	16.10.1920	Referanse
Skyldig lønn	0	0	N18.1
Skyldige reiseutgifter	0	0	N18.2
Annen gjeld til ansatte	13 191	7 081	N18.3
Påløpte kostnader	18 885	21 774	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	0	16	N18.5
Annen kortsiktig gjeld - Ikke brukte felles investeringsmidler - DS	0	34 977	N18.6
Sum	32 076	63 848	N18.7

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hvis EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont Europa	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)	Referanse
EDSSI	EDSSI - European Digital Student Service Infrastructure		302				302	Nei	EU.011
SSHOC	Social Sciences and Humanities Open Cloud		1 659				1 659	Nei	EU.011
PAUL	'Pilot Application in Urban Landscapes - Towards integrated city observatories for greenhouse gases' — 'PAUL'		232				232	Nei	EU.011
SUSTAIN 2	Sustainable tailored integrated care for older people in Europe		182				182	Nei	EU.011
EO SC Future	Advancing Open Science in Europe Future		608				608	Nei	EU.011
WorldFAIR			584				584	Nei	EU.011
GEANT	EC Project no. 856726		5 500				5 500	Nei	EU.011
Sum	Sum	0	9 067	0	0	0	9 067		EU.1

Forklaring

Tabellen skal omfatte de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont Europa, Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett for 31.12.2022	Regnskap pr 31.12.2022	Avvik budsjett/regnskap pr 31.12.2022	Regnskap pr 31.12.2021	Referanse
Driftsinntekter					
Inntekt fra bevilgninger	161 267	166 993	-5 726	196 732	N31.1
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0	N31.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	23 129	18 892	4 237	81 244	N31.3
Salgs- og leieinntekter	570 814	515 859	54 955	285 609	N31.4
Andre driftsinntekter	0	59	-59	178 126	N31.5
Sum driftsinntekter	755 210	701 803	53 407	741 711	N31.6
Driftskostnader					
Varekostnader	0	0	0	9 445	N31.7
Lønn og sosiale kostnader	389 630	342 373	47 257	363 150	N31.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	7 543	6 261	1 282	6 926	N31.9
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0	N31.10
Andre driftskostnader	370 492	362 276	8 216	333 512	N31.11
Sum driftskostnader	767 665	710 910	56 755	713 033	N31.12
Driftsresultat	-12 455	-9 107	-3 348	28 678	N31.13
Finansinntekter og finanskostnader					
Finansinntekter	0	57	-57	1 503	N31.14
Finanskostnader	0	0	0	915	N31.15
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	57	-57	588	N31.16
Resultat av periodens aktiviteter	-12 455	-9 050	-3 405	29 266	N31.17
Avregninger					
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	0	0	-13 511	N31.19
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	9 050	-9 050	-15 755	N31.20
Sum avregninger	0	9 050	-9 050	-29 266	N31.21
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten					
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0	N31.22
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0	N31.23
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	0	N31.24
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten					
Tilskudd til andre	0	35 283	-35 283	66 868	N31.26
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	35 283	-35 283	66 868	N31.25
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	0	N31.27

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Beløp i 1000 kroner

Indikator	31.12.2022	31.12.2021	Referanse
<i>Tilskudd fra EU</i>	9 067	1 392	N32.3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	7 825	1 119	N32.20
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	0	0	N32.21
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	7 825	1 119	N32.2
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	0	0	N32.10
- tilskudd fra statlige etater	2 000	7 245	N32.12
- oppdragsinntekter	0	0	N32.13
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	2 000	7 245	N32.1

Sikt årsrapport

Redaksjon

Åshild Berg-Tesdal
Tor Magne Stinussen
Anne Kathrine Haugen
Marianne Mathiesen
Tom Are Røtting
Lars Petter Mengshoel

Foto

Simen Øvergaard

Grafisk utforming

Elisabeth S. Guillot
Åshild Berg-Tesdal

Illustrasjoner

Oscar Grønner

